

Kova"

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"

Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION OF AMERICA

[Incorporated April 28, 1908.]

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
"KOVA"

Išėina kas Pėtnyėia. Leidėia
LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE

Inkorporuota Balandėio 28 d. 1908.

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 50.

Philadelphia, Pa., 16 d. Gruodėio (December), 1910 m.

Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA

TURINYS. ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

J. B. S.	Dėl laisvės kovotojaus už laisvę.....	601
"	Ar marksizmas yra klaidingu.....	601
"	Kova už teises organizacijos.....	603
	Šis bei tas.....	604
Prusėlaišis	Ar mūsų organas «Kova» produktoja.....	605
Smelstorius	Prie J. S. Prusėlaiėio straipsnio.....	605
ėpokas	Reikale reformų administracijoje.....	606
Vargdienis	Ar darbininkai gal naudoties laisve.....	607
Grikėstas	Draugų atydai.....	607

BELETRISTIKA ir POEZIJA.

Vincas iš Paeėerio	Iėnaudojimo vilionė.....	607
Jovaras	Kalinių daina.....	608
LAIŠKAI Į REDAKCIJA.....		609
KORESPONDENCIJOS.....		609
SAJUNGOS REIKALAI.....		611

THE LITHUANIAN WEEKLY **"KOVA"** PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

I. B. SMELSTORIUS, Editor

J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES
in all parts of the World

PRENUMERATA
visose dalyse sviete

One year	\$2.00	Vienėms metams	\$2.00
Six months	1.00	ėėiems mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION.

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

Telefonas, Keystone, Main 2958.

Labai smagu skaityt **"BALTRAMIEJAUS NAKTIS"**.

Sitoje knygoje atrasi daugiau juokų nekulp dešimtyje juokdaringuose laikraėiuose per 10 metų, daugiau patlekos ne kaip išgeriant 10 baėkų alaus, daugiau gerų rodų, persėrgėjimų, ne kaip visuose senmergių, gyvenasių ir davių lelstuose ir daugiau smagaus pakutenimo, ne kaip per rugpjūtį ant šalėnių vakare klerikai su merginoms ir tt. Jeigu neturi tos knygos, tai nelauk ne menesio, ne dienos, bet tuojau pasiuskie 75c., o apturesi, adresuojant:

J. Naujokas, 120 Grand str., Brooklyn, N.Y

Apturejėš tą knygą tuojau patogiai atsiesek ir skaitydamas ją turesi daugiau džiaugsmo, ne kaip už 75 dol. radėš, daugiau karėėlo, negu klebonas nuo daviėkos.

PARANKIAUSIAS DARBO ŽMONEMS LAIKRAŠTIS **"RANKPELNIS"**

Lėdėiamas L.S.S. Didėioj Britanijoje. Eina kas savaltė. "RANKPELNIŠ" stovedamas ant darbinikiėkujų reikalų sargybos, rupinasi suteikti žinias apie darbininkų judėjimą įvairiuose kraėtuose. "RANKPELNYJE" tilpsta apart žinių ir mokėliėki stalpsniai, apysakos, statistikos ir t. t. In šitą skyrių raėo įzymesniejie Europos lietuvių raėėjai. "RANKPELNIŠ" kaina: metam \$1,50 pusei mėtų 75c, trims mėn. 40c. Pinigus ir laiėkus reikia slųsti šiuo adresu:

"Rankpelnis" Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaudamas numerio paėiūrėti įdėkite stampą už 2c.

TIK ANT TRUMPO LAIKO PROGA.

Gauti vieną dolerį knygomis!

Kiekvienas, kuris tik per mane užėraėys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraėėiui prikalėms, prisidėiant \$2.00 ant mano vardo, apturėš vieną iš diėon paminėtų laikraėėių: t.y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBė LIET." ar „LAISVAJA MINTI“ per iėstius metus; telp-pat gaus dovanai garsiają knygą "BALTRAMIEJAUS NAKTI", verėtą iš prancėzų kalbos, kurios kaina 75c. ir dar "GRAMATIKA" (MOKYTOJA) iš kurios išmoksi angliėką KALBĄ taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraėėių prenumerata metam 2 dol. kasėtuja, jei užėraėyt iš rėdytėš, bet kuris per mane užėraėys, tai gaus ir laikraėėi ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisius 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturėš. Metas skaityti nuo diėos užėraėymo. Duodu dovanas, kad laikraėėių skaitytojai daugintųsi ir lietuviai, kaip ir sveimaudėiai turėtų gramatiką, išmokių angliėką kalbą.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N.Y.

THE JUNGLE „Raiėtą“ dar galima gauti, prisidėiant VIENĄ DOLERĮ.

HASSAN

Korkiniais špicais

CIGARETAI

ė Pamąstyk apie juos! Deėimts Korkiniais Špicais cigareėų, iš gerai prinokusių sveikų tabako lapų už 5 centus! Didelė svarbą ir atydą dėk ant tų cigareėų. Jų gerumą liūdija daugmetinis išgyvenimas, patyrimas išdirbime ir tikrumas tavoro. Parsiduoda kiekvienoj krautuvėj.

5¢

The American Tobacco Co.

111 Fifth Ave., New York City

— vyrai kurie bodamė nei, nerviški, sunaikinti ai naudoti primnoma viena iš tuo knygų. veikata, kaip jie įgauna budame tame padėime. rantamoje kalboje kaip raujo, arba syfili, Nusilpnelma, Abel-aiėsti gyvybes sky-egimus, Rheuma-ges, Pylva, Kėpenų, as, gali but galutinai rivatnai ir slapta, su ma-

sava tobulą sveikatą, spėtas a knygos. Ji ir kraėtuė šilapėties, kurios vyras turi ingu mokiėdami už prasėta, neperskaitėti šitą knygą ir kaip. galeit galutinai isy-ra duodama VYSAI DYKAI nėšik aiėkele sava vardu pa-ua ir išėisusk jė mums lėdėmas.

gautos knygos.

ėsendena.

O.

AVE., CHICAGO.

notas jusu pasulėtinėmi dyėi ecėau, jog jus iėstusumėn

NAUJAS ISZRADIMAS

Sustiprinimui ir Užlaskymui PLAUKU.

Ar norite užlaskyti plaukus ant galvos? Slenka plaukai? Galva plika? ant veido yra papuškai? norite gauti rožą, kaip išgydyti ligas? Jeigu plaukai slenka ir randasi Plieškenu tai yra ženklai, kad galva paėliks pilka už keliu mėnesių jeigu nesigydysi. Jeigu norite gauti atsisaugti per laisla, o bus išsiu- sta Dykai visi aprasymai nuo ko plaukai slenka ir pleiskana atelradimas, gydymo nesūn- čiame panevali ir C.O.D. nebijokite parašyti laisla, nes už rodą nekaistuos nė centu. Turime apie pusę milijono padėkavonų nuo žmo- nių visokių tautyčių. Rašyk pas:

Drs. Brundza Co. Brdway & S.8th st, Brooklyn, N.Y.

Gerai dantys yra neatbutiniai reikalavimai gerai sveikatai, todėl nueik pas dentista

Dr. J. I. Halpern

868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, in- deda naujus. Kalba lenkiškai.

Valandos: Dienomis 9 iki 8 vaka Nedėliomis 9 iki vak.

Parsiduoda pigiai

Fental įsteigta vaistinyčia (drug store), lenkų ir lietuvių apgyventoje vietoje. Savininkas turi kitą pramonę.

Atsišaukite pas

F.A. HANCOCK

800 W. Lombard st. Baltimore, Md.

Reikalaujame visur Agentų.

Mūsų laiškai visur pasekmingai platinasi. Norintieji būti «Kovos» agentais arba reikalaudami laiškams popierų, atvirėlių ar knygu, kurių daugybę turime, kreipkitės į «Kovos» administraci- ją: Kataliogus išsiunčiamė dykai!

P pinigus ar laiškus siūsdami, adresuokite:

«Kova», 1815 E. Moyamensing Ave.

Philadelphia, Pa.

- «KOVOS» Agentai.**
- J. VISOCKIS**
8139 Vincunas Road, Chicago, Ill
 - FR. GOLUBICKI**
Box 172, Melrose Park, Ill
 - J. MATJOŠAITIS**
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 - G. A. PUPAUSKY & CO.**
2342 S. Leavitt St., Chicago, Ill.
 - MATT SENKUS**
46 Knox St., Lewiston, Me.
 - A. M. RUKAS**
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
 - J. PETRIKIS**
1514 Ross Ave., Scranton, Pa
 - J. M. ŠIMKUS**
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
 - A. A. REKLAITIS**
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
 - SIMON KARALIUS**
842 Lenox St., Norwood, Mass.
 - P. A. JETULEVIČIUS.**
Box 206 Lawrence, Mass.
 - V. STRIGAS.**
3207 Salmon St., Philada, Pa.
 - F. STASIUKELIS.**
Box 1588, Fitchburg, Mass.
 - J. A. TILINDIS.**
1115 Exchange av. E.St. Louis, Ill.
 - K. ARMINAS.**
204 E. Main st. Plymouth, Pa.
 - J. ZALANSKAS.**
11 Charter, St Exeter, N. H.
 - A. KALASKY**
Box 1306, Renton, Wash.
 - A. KAZEKEVIČIUS.**
PO. BOX 90, Edwards Ind.
 - M. K. ŽVINGILAS.**
keliaujantis agentas
R.F.D. Simebur Conn
 - V. K. RAČKAUSKAS**
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.
 - P. GLAVECKAS**
635 W. Lombard St., Baltimore,
 - J. KALAKAUSKAS**
55 1/2 Green St., Worcester, Mass.
 - J. J. VAITKEVIČIUS**
227 Chapel. St, New Haven, Conn
 - J. BINDOKAITIS.**
71 Henry St. Rochester, N. Y.

DR. HARTMANN

KVIEČIA PAS SAVE SERGANČIUS SAKANT:

kurie tik sergate, tai ateikit ar parašykite pas mane, aš pagelbėsiu!

nes esu senas daktaras, pažįstu ligas ir žinau kokie vaistai geriau pagelbsti VYRAMS IR MOTERIMS; todėl, kad aš daug sergančių perleidžiu ir turiu didelį pasisekimą, geresnį ne kaip koks kitas New Yorko daktaras. Aš esu pa- siryžęs sergančius gydyti ir mokyti, kad be sveikatos, žmogus yra nelaimingas, o kad sergi tad tik geras daktaras gali pa- sekmingai išgydyti taip kaip aš darau; ir pačių gydinių paveikslai ir žodžiai dėkingumo liudija:

Tegul bus pagarbintas, Jėzus Kristus!

Širdingai dėkavoju Dr. Hartmanui už išgydymą ligos skaudė- jimo po krutine, sunkaus kvėpa- vimo, širdies ligos, nes nors kiti neįstengė išgydyti, o Najorko Šar- latanų Institutas tik sunkiai už- dirbtus mano pinigus viljo; bet Dr. Hartmanas, kad išgydė, tad jam ir dėkin- gas; tai prisiuočių paveikslą, kad į laikraštį pa- talpyti. ANT. JUŠKELIS, P. O. box 2, DU BOIS, Pa.

Cuod. Dr. Hart- manas!

Esu labai dėkin- gas už geras gy- duoles, kurios man pagelbėjo nuo už- sikrečiamos ligos, nes vos penkiolika dienų pavartojuau ir jau jaučiuosi ger- rai. Labai dėkin- gas už gerą daktaravimą. D. POPOVIČE, Model Farm, Pa- schall, Philadelphia, Pa.

Malonus Dr. Hart- manas!

Su džiaugsmu pri- siuončių savo paveik- slą ir didelį dėkingu- mą už išgydymą ma- no vydučių ligos, iš- bėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdose. Dar kartą sakau, nemažai esu dėkingas už sveikatą. Jos. Turkeviče, 605 Sher- idan Road Canal, Wilmette, Ill.

Čia viršų kalba žmonės, kuriems aš pagelbėjau, taip ir Tau skaitytojau galiu padaryti kaip ir kitiems.

SERGERIS apgavimo Instituto, kuriam numiręs daktaras garsinamas buk gydąs ir labai melliiai kalba, bet vintojas kaip anglis su septynioms pagundoms,—laišydamasi „LIETUVIAI TAUTIEČIAI“, o už nugaros „ragdotą“ turi. kad tik prisiviliojęs prigauti Jums. Neapsigaukite su VADOVU IN KIŠENIŲ arba liga siuloma knygte dovanai „už 10 centų.

Kad jautiesi nesveikumą, nesendyk ligos jei nori buti išgydytu, tad ateik arba parašyk lietuviškai nors ir toli gyvenai, kas tau kenkia, o aš

Atsišaukusius pagelbėsiu nuo:

Raumatizmo, užsietėjimo, skaudėjimo ir nedirbimo vidurių, Galvos skausmą; širdies, inkstų ir plaučių ligas. Greito palisimo, sunkaus kvė- pavimo Didelio supykimo, dysepnosjos tapgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumą, sėklos nubėgimo, užsikrečiamų slaptų ligų. Taip pat MOTERŲ: skausmingų mėnesinių baltųjų tekėjimo, visokių moterizkų ligų; neatbokit kad kiti daktarai Jums nepagelbėjo, aš išgydysiu szvie- zias ir užsietėjęs ligas. jei 10z karto pas mane atesizauksis, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip mokai, aš suprasiu, isztirau, duosiu rodą, kad reiks prita- ytu gydymo kurio yra geriausio, o apturėsit sveikatą, be skirtumo kaip toll gyvenat.

TĖMYKITE! Mano dabar naujas adresas, todėl ateiinant į ofisą, ar rašant laiškus, visada reikia adresuoti, ant šio naujo adreso taip:

DR. F. HARTMANN, 231 East 14 Str., NEW YORK CITY, N. Y.

Valandos: nuo 11 iki 5 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 1 po piet. Vakaraš Pan. ir Pst. 7-9.

DE

kalėjime k...
prendė iš...
laisvemyli...
o suimtas...
paskutinio

Pajutu

nagu, nus...
ir pasiuntė...
šie pasiste...
kurio nera...
te, kur kal...
Lygos dete...
kalba tyrai...
pastebėjus...
to atsakyta...
dėlei to išv...

konsulatas

voliucionie

laikraštijoj

Lyga keta s...

kokio reika

Kova d

savo pilnyb

savo tarnais

kitos pusės

vergtųjų lai

jų eiles stoji

kovodamas

rė istorijos r

jos reikalauj

mūsų paverg

ties. Jis ko

ti kovon už

kime eiles pr

gyvasties Fe

patarnauti k

vos lėšų!

Reikalas

visų laisvę m

nagais Fedor

išgautyti vis

sisekė išveng

lima jam bus

rato despotiz

džia visam pa

tas, būdamas

savo didvyrit

rodyti pasaul

prieš jį savo

kinti paskuti

tuoje Rusijos

O juk lai

pavaldiniams;

ateitį proleta

Kapitalis

duoda savo pa

DEL LAISVES KOVOTOJAUS UZ LAISVE.

UJUDO visi susipratę Kanados ir Jungtinių Valstijų Amerikos darbininkai, kad užstoti kelią kruvinamjam Rusijos carui, siekiančiam savo kruvinais nagais suimtajį ir laikomąjį pagal kruvino caro liepimą Kanados kalėjime kovotojų už laisvę Fedorenką. Kananados teismas nusprendė išduoti kruvinamjam carui auką, sujudusieji Kanados laisvemyliai užprotestavo, padavė atsišaukimą augštesnin teisman, o suimtas laisvės kažygis kalėjime laukia kapitalistiško teismo paskutinio nuosprendžio.

Pajutęs kruvinasis caras, kad auka gal išsprukti iš jo kruvinių nagų, nusprendė būtinai išgauti savo naguosna draugą Fedorenką ir pasiuntė savo šnipus Tubanov'ą ir Sorvinakov'ą Kanadon, kad šie pasistengtų savo įtekme į tesėjus sutaisyti teismo nuosprendį, kurio neramiai laukia laisvės ir tiesos apginėjai. Winnipeg mieste, kur kalėjime laikomas drg. Fedorenkas Gelb. Polit. Pabėgėlių Lygos detektyvams pasisekė susekti du minėtu caro šnipu, kurie kalba tyrai angliška kalba, ir girdėti jų kalbą, kuomet vienam jų pastebėjus, kad bus sunku išgauti revoliucionierių Fedorenką, kito atsakyta, jog *„už kokių nebūk kainų turim išgauti Fedorenką“*, ir dėlei to išvažiuota jų, kaip menama, į Ottavą, kur dabar Rusijos konsulas deda visas savo pastangas, kad išgauti į caro nagus revoliucionierių. Caro agentai pradėjo agitaciją priešais Fedorenką laikraštijoje, kad padaryti įtekme į ministerius, kuriuosna G.P.P. Lyga keta atsišaukti, jei augščiausias teismas išduotų nuosprendį, kokio reikalauja kruvinasai caras.

Kova dėl kovotojaus už laisvę laisvės ir mirties prasidėjo visojo savo pilnybė. Iš vienos pusės jona stoji kruvinosios valdžios su savo tarnais ir teismais, reikalaudami mirties laisvės karžygiui, iš kitos pusės stoji proletarai, reikalaudami laisvės kovotojui už pavergtųjų laisvę ir teises. Kova sunki. Į laisvės karžygio apginėjų eiles stoji įvairių tautų proletarai, suprasdami, kad Fedorenkas kovodamas Rusijos revoliucijoj už pavergtųjų laisvę ir teises, tvėrė istorijos momentus, branginamus per visą laisvę mylinčiąją ir jos reikalaujančiąją žmoniją. Fedorenkas buvo vienu tų, kurie ir mūsų pavergtajai tautai buvo suteikę momenta džiaugsmo ir vilties. Jis kovojo už laisvę visų ir visi laisvės trokštantieji tur stoti kovon už laisvę jo. Ta priedermė puola ir ant mūsų. Padidinkime eiles protestuojančiųjų priešais kruvino caro kėsinimąsi ant gyvasties Fedorenko, protestuokime prieš Kanados teismą, norintį patarnauti kruvinamjam budeliui, prisidėkime prie apdengimo kovos lėšų!

Reikalas gelbėjimo Fedorenko nuo cariškų nagų, yra reikalu visų laisvę mylinčių žmonių. Caratas siekdamas savo kruvinais nagais Fedorenką, būtinai nori persitikrinti, argi jam nenusiseks išgauti visus kovojusius už laisvę revoliucionierius, kuriems pasisekė išvengti kartuvių per pabėgimą į užsienį. Bando jis, ar galima jam bus persekioti žmones, kurie kovojo prieš kruvinojo carato despotizmą ir išvengė mirties, atsiradę laisvose šalyse, atskleidžia visam pasauliui carato piktadarystės; bando, argi proletarijatas, būdamas monarchijų bei kapitalistų vergijoje, istengia apginti savo didvyrius nuo kapitalistiškų ir despotiškų tyronų. Nori parodyti pasauliui, kad caratas gali pasiekti visur tuos, kurie pakėlė prieš jį savo ranką, ir juos nugalabinti. Nori tokiu būdu išnaikinti paskutinį vilties spindulėlį kovojantiems už laisvę ir konstituciją Rusijos valstybės.

O juk laisvė Rusijos reikalinga ne vien pavergtiems caro pavaldiniams; ji reikalinga visam pasauliui, visam kovojančiam už ateitį proletarijatui!

Kapitalistiškos Amerikos ir Kanados valdžios gana noriai paduoda savo pagelbą kruviniems tyronams, kaip Meksikos Diazui,

taip ir Rusijos carui, kadangi už tą patarnavimą kapitalistai gau na leidimą dėti kapitalus pramonijon minėtų tyronų valdo mose šalyse ir išnaudoti visunežmoniškiausiai tamsoj ir nelaisvėj laikomus žmones darbininkus. Kapitalistai, turėdami savo rankose laisvų valstybių konstituciją, mindžioja tautos švenčiausias tiesas, kad patarnauti laisvės naikintojams. Jungtinių Valstijų valdžia padavė savo ranką kruvinamjam carui, padavė ir nemažiau kruvinamjam budeliui Diazui, kad išduoti Rusijos ir Meksikos revoliucionierius, radusius laisvojo Amerikoj pasislėpimą nuo budelių. Tečiaus susipratęs šios šalies proletarijatas ir laisvę branginantie piliečiai pasakė savo valdžiai, kad ją pastatė dabcti konstituciją, o ne mindžioti ir tokiu būdu išgelbėjo suimtuosius Rusijos revoliucionierius: Pureną, Rudovitzą, Wicozolą ir kitus. Dabar caratas kreipėsi prie Kanados valdžios, kad ta jam patarnautų išduodama revoliucionierių Fedorenką. Mūsų draugai darbininkai taip pat sujudo, išplėšė jau esantį caro bernų naguose laisvės karžygi, pastatė visas savo spėkas, kad pilnai atimti, tečiaus spėkos jų išsibaigia, nes visas jas, kokias tik teturėjo, įtempė, jei iš niekur pagelbon jiems nieks neateis, neatstovės — ir carato auka pateks į budelių nagus.

Pagelbon kovojantiems už laisvę Fedorenko pasiskubino GPP. Lyga, kurios organizatorius Hoop išvažiavo į Winnipeg'ą, kad ten ant vietos veikti. Socijalistiškos organizacijos įvairių tautų Amerikoje subruzdė ir rengia protestus, renka aukas, reikalingas apmokėjimui advokatų. Męs taipgi negalime pasilikti užpakalyje. Kas buvo padaryta išgelbėjimui kitų politiškujų nusikaltėlių, tur būti padaryta ir išgelbėjimui Fedorenko. Reikia priversti Kanados valdžią, kad ta priešingai tautų ir visos laisvę gerbiančios žmonijos norui, netarnautų kruviniems budeliams. Ką Kanados draugai tame reikale nuveikė, męs čia Amerikoje taipgi turime tą pat nuveikti, ypač kad Jungtinių Valstijų Amerikos visuomenės vieša opinija daug reikiama ant besisvarstančių svarstyklių.

Apliacija priešai besąžinišką nuosprendį Kanados teisėjo, kuris, kaip žinoma, nusprendė, jog Fedorenką reik išduoti caro valdžiai, yra paduota augščiausiam Kanados teismui ir jeigu šisai nepanaikis išduoto nuosprendžio, bus reikalas kreipties į ministeriją teisingystės, o gal ir į Anglijos parlamentą.

Sušauktasis per GPP. Lygą visuotinas susirinkimas Chicagoje, gruodžio 4 d. buvo gana reikšminga manifestacija priešais caratą ir Jungtinių Valstijų valdžią. Kalbėtojų kalbos ir išneštos rezoliucijos liūdija, ką amerikiečiai-darbininkai mano apie laisvę ir tarptautinį solidariskumą.

Proletarijato spėka, kaip baisulinga banga laipsniškai kyla, auga ir prieš tą spėką veltui pučiasi laisvės priešai.

Momentas perversmės artinasi, artinasi smarkiai. Darbinikišką susipratimą plėtoja nemažai ir pati juodoji reakcija.

Ar marksizmas yra klaidingu?

Kaip kiekviena moksliska teorija, taip lygiai ir marksizmas būna perkratinėjamas, kad rasti jame kokius-nors negerumus bei blogas puses, kad galima būtų anuos pataisyti bei atmesti. Ilgai begvilidenant ir beperkratinėjant tūliems socijologijos teoretikams pasirodė, kad ir marksizme yra negerumai, o tais yra tas, kad marksizmas perdaug revoliucioniškas.

Oportunistai, arba besitaikantieji prie esančiųjų gyvenimo sąlygų, radę Markso pasauležvalgoj perdaug revoliucioniškumo, pagimdė taip vadinamų revizionistų sriovę, su kurios pasauležvalga arba «pataisytu marksizmu» ir mums yra verta susipažinti. Dėlei to pažvelgime į revizionistų kritikas marksizmo ir vėliaus į marksistų atsakymus kritikams, kad išsidirbtu sau pažūrąs.

Vienu iš konsekventiškiausių revizionistų yra E. Bernsteinas

išskams pople-
sų dienų svar-
žinomų mūsų
krai sujūdina
lingų dalykų,
s protui. Stei-
ir kas buvo
am atspindij
ant mūsų ats-
siais papuoši-

slo.
itokių, taipgi
išskų labai pri-
ir 1000 už \$6-

ip tapti Suv.
lėl daug nerele-
ugiau, nulei-
ūnistraciją.

KANT:
pas mane,

kokie vaistai ge-
nečių perleidiu ir
ctaras. Aš esu pa-
daktaras gali pa-

lonus Dr. Hart-
nai:
tu džiaugsmu pri-
nčiu savo paveik-
ir didelį dėkingu-
į už išgydymą ma-
vydurių ligos, į-
rimo kuno, blogo
aujo, sutinimo ir
azdose. Dar kartą
esu dėkingas už
urkevičė, 005 Sher-
il, Wilmette, Ill.

ytojau galiu

ip anglis su ceptuom
mils. Neapsigauk m

nors ir toll gyven,

palisimo, sunkus kv
elaptų ligų. Taip pat
, asz lazgydymu arvie-
tirau, duosiu roda, kad

adresuoti, ant lio

CITY, N. Y.

Vokietijoje, kur ir yra atsiradusi viršminėto užvardijimo srlovė, kurios nemenkesniu vadovu ir apginėju yra taipgi Jurgis Sorel, viens iš ymausių teoretikų ir revizionizmo atstovų; tečiaus pats revizionizmas, kaip kiekviena drauginė srlovė, atsiradęs iš perkratinėjimo Markso pasauležvalgos, nevienai yra suprantamu ir kuomet iš vienos pusės atrodo pataisymu marksizmo «negerumų», iš kitos pusės pažiūrėjus, išvystame, kad pats revizionizmas tik ir daro tuos ne gerum us. Perkratinėjimus arba reviziją tos pasauležvalgos Markso-Engelso daro netik žmonės, kurių nuomone, toji pasauležvalga perdaug revoliucijoniška, bet daro tuos perkratinėjimus ir perkratinėtojų pasekėjai, tankiai visai priešingos pakraipos, pavyzdžiui francūzų ir italų sindikalistai bei vokiečių Frydbergo pasekėjai, neįstaba, kad tie «perkratinėjimai» ir sutvėria chaosą, kuris dangulį suklaidina susiorjentavime.

Pirmiausiai turime peržvelgti sindikalizmo teoriją, kuri šių dienų laiku gana energiška yra kolportuojama per įvairių buržujinių sriovių publicistus. Negalint čia paduoti to judėjimo pilnos charakteristikos, nes tai reikalinga būtų rašyti atskiras straipsnis, paįmsime vien Jurgio Sorelio pažvalgas ir paduosime jās kritikai. Kadangi tos jo pažvalgos tankiai būna išreiškiamos taip vadinamos «naujosios mokyklos» vardu, t. y. sindikalizmo teoretikų vardu ir, ypatingai, kad Sorelis atsižymi visapusiškumu ir turi aibes žinystos, nors ir jo pažvalgos tankiai pilnos priešginiavimų, tečiaus imsime jo pažvalgas, nes jis iš tarpo sindikalizmo teoretikų, augščiausiai statomas.

Rusiškos laidos savo veikalo «Šiandieninės Ekonomijos sociališki šikicai» įžangoje pats Sorelis rašo, kad jo pažvalgose ir visame stovyje, kokį toje knygoje jisai užima, sulyginus su kitu jo veikalu, pirma išleistu: «Mąstymai apie prievartą», yra pastebėtinai skirtumas. Tas taipgi skirtumas matomas ir kituose jo veikaluose, kaip ve: «Socializmo Evoliucija», «Kritika Marksizmo», «Progreso Vilionė» ir «Marksizmas ir drauginis mokslas». Pamatinė Sorelio pažvalga, — kurią galima sucharakterizuoti, remianties jo svarbiausiais veikalais, pašvėstais drauginiam klausimui, — yra tame, kad jis marksizme randa dvejokias pažvalgas: 1) vieną sutinkančią su mokslo ir patyrimo rezultatais — tai pirmutinė Markso pažiūra, tai originalinis, pozityvinis elementas marksizme, 2) antrą — vienpusišką, nepamatuotą.

Pamatiniu marksizmo principu yra K. Markso nuomonė, kad *žmogus patsai tveria savo istoriją*.

Iš čia išeina pamatinė Markso pažiūra, kurią pirmu kartu jis pats išreiškė ir nupamatavo. Tuo tarpu negatyvine marksizmo puse yra tas fatalizmas, koksai pas Marksą jo kapitalistiško išsi-vystymo tyrinėjimuose apsirėškia. Sorelis tat išteisina Bernsteiną, kuris tvirtina, kad kapitalistiškas išsi-vystymas atsibūna netaip smarkiai, kaip Marksas nurodo, ir kad sociališkoji pervar-ta neįvyks pati per save. Kapitalų, ypač žemdirbystėje, koncentracija žengia priekyn labai lėtai žingsniais, tolygiai ir klesnių antagonizmų išsiplėtojimas. Milžiniškas išdirbimo spēkų išsi-vystymas pramonijoje traukyje pastarųjų 50 metų aiškiai darodo, kad neteisingas yra tvirtinimas, būk buržuazija laipsniškai žudo galę valdyti produkciją.

Darbininkų gi klesos toji galė vėl gi nesiplėtoja be energiškos toje pakraipoje draugininės veikmės. Susipratimas apima darbininkų minias labai palengvėle, nes susipratimo plėtojimąsi stabdo tų minių psichikoje užsilikusios pergyventos praeities liekanos, i-ką Marksas neatkreipęs visai atydos.

Įvairios šiandien esančios įstaigos ir idėjos daug pastovesnės ir tvirtesnės negu kad Markso buvo manyta. Pavyzdžiui, perspėjo jis valstybės puolimą; valstybė gi tik tvirtėja. Taigi ir Markso perspėjama socialinė katastrofa, negal būti palaikoma turinčiu į-vykty istoriškū faktū. Šiandien nieks apie tatai rimtai nemąsto.

Fatalizmas, kurį galima pastebėti Markso pažiūrose, yra gana

kenksmingu elementu, nes nustumia į šalį tveriantįjį elementą, kuris yra originaline marksizmo ypatybe ir turi svarbią reikšmę žmonijos istorijoje. Tečiaus tasai fatalizmas nėra dialektinės metodos rezultatu, kaip Bensteini rodo, egzistuoja, pasidekavojant tai aplinkybei, kad Marksas tyrinėjo beveik vien tik Anglijoj kapitalizmo išsi-vystymą ir prie to tik tūlame istorijos perijode, kuomet tas išsi-vystymas kitose šalyse priėmė kitokius pavidalus. Bet ta marksizmo pusė lengvai gali būti prašalinta; reikia tik išidomėti, kad nėra ji susikrovimu politiškių rodyklių, bet yra tūlos rūšies filozofiškąja pasauležvalga, kuri drauginį išsi-vystymą atvaizdina simboliuose. Jos socialinė katastrofa — tai tik socialinis mitas, tai tik spindančių parvų paveikslas, atvaizdinantis pakraipą, kurioj šiandieninių draugijų išsi-vystymas eina linkui socializmo, tai tik artistiškas braižinys, kur nedaleistina nė vieną nubriežtą bruožą pernagrinėti kaipo istorišką faktą, kuris tur įvykti. Markso socialinė katastrofa gali būti statoma greta su pirmutiniųjų krikščionių laukiama visavietinė katastrofa. Tasai jo sutvertasai paveikslas turi didelę revoliucijinę reikšmę, skatina darbininkus veiksmā, nurodo kelią, kurio turi masa eiti link savo išsiluosavimo.

Sulyg Sorelio nuomonės šiandien Markso pasekėjai blogai suprantą jo mokslą, aiškina jo pažiūras žodis į žodį ir per tai atimā joms moksliskąją vertę. Yra jie pasekėjais ne Markso, bet Engelso, kuris suambrinęs savo draugo pažiūras, neteislingai jās aiškindamas. «Anti-Duehringe» Engelsas pasirodo kaipo materijalistas, pasekėjas teorijos, kuri neatsako naujausiams mokslo rezultatams. Sociališkos pervartos būtinumą jis išveda iš metafiziškos Heglo formulos, kad kiekviens visavietiniam išsi-vystyme apsirėškimas yra griežtai nepanašus pirmesniems — yra jo priešginiavimu. Šeimynos istorijoje prisilaiko jisai pasenusiųjų Morgano pažiūrų. Šiandieniniai marksistai dar toliaus nueina. Štai Kautskis įsekmai piešia paveikslą, atvaizdinantį rytdienį po sociališkos revoliucijos; kitoj vietoj, kalbant apie šeimyną, pasakoja taip, lyg kad manytu, jog gal atsirasti tobulesnė forma šeimynos negu monogamija.

Abelnai tarpe jų manoma, kad religija turinti išnykti. Tuo tarpu tokia nuomonė nepamatuota; religija neišnyks, vien tik jos išsi-vystymo bėgis tūluose atžvilgiuose ją perkeis; taps apvalyta nuo magijos liekanų; neleis jai išnykti labiau subteliški pobūdžiai žmonių, stovinčių ačiū savo dvasiškoms ypatybėms ant žmonijos minij.

Bet aršiausiu Sorelio nuomone yra tas, kad šiandieninių marksistų metodos visai nėsančios moksliskomis. «Tikrasis mokslas» visuomet stato sau artimiausius tikslus ir jų atsiekimui jieško pasekmingiausių priemonių. Šių dienų gadyne labiau negu kada-nors reikalauja literatūros labiau nuosaikios. Marksas tame daug yra padaręs. Bet jo pasekėjai «sapunuoja apie moksliskus sieklus, esančius užsienyje mūsų žinystos... Šiandieniniame pramonijos stovyje, pav., galima būtų sutrumpinti darbo dieną viena valanda; jie gi reikalauja sutrumpinimo iki 8 valandų, neparemđami to savo reikalavimo jokiais technologijos argumentais, neatkreipdami aty-dos į priemones išpildymo, neįeidami į galimas pasekmes, kokios iš to pramonijai išeiti gali.

Ar tas yra revoliucijoniškumo reikšmė ir ar tame matoma atsidavimas be išėmimų minios reikalams? Visai ne. Šiandieniniai marksistai kilę iš inteligentijos ir tik mato reikalus tos inteligentijos pirmvisko. Reikale pagerinimo minių būvio šiandienai jie būna radikališkais — tankiai iš demagogiškių atžvilgių. Nedaro nieko reikale visiško išsiluosavimo proletarijato. Nuo laiko kaip užkariavimas vietų parlamente likosi galimu, jie išsižadėjo Markso pažiūrų link valstybės — atkreipė visą savo veikmę link sustiprinimo buržuazijinės įstaigos, užsiėmė tik parlamentarinę politika. Iš valstybės jie laukia ir darbininkų būvio pagerinimo ir atlikimo

socialinės p
paėmimo sa
ja netik už
vietas išpild
tizmo tarpe
tveria ne kl
tijas, kurios
Sorelio
mis netik k
siliuosavim
kada buržu
nei kovai, k
vienu žodžiu
klesų družis

Tuo tar
švelnina san
viltį radikal
keliu ir atit
tika darbin
priežasties,
tura, — val
kurie turėtų
maloningai

Vietoje
tina pamatu

Taip tv
marksizmą č
taip perstat
pasekmingu

Į tuos j
galėsime pac

Chicago:
nuotikiai iš
širdi, kiekvi
užsidegimais
bjaurus dra
mirti iš alkio
mybės sargo

Būtinai
damas jis už
(skebauti) m
ėjimo darban
les ant darbin
stūmęs šalin,
kad nukreipt
Taip Lazinsk
organizacijos
bininkų kovo
tas jų reikala
darbininkų t

Laifotuv
colla, vėlionie
virš 20 tūksta
bininkų ir da
jaunčią demon
pialistiškos s
nikus pagarb
buvo pasireng

socijalinės pervartos. To dėlei jų visa pastanga nukreipta linkiu paėmimo savo rankosna valstybinės mašinos, ir tam tikslui kariauja netik už vietas parlamentuose, bet ir už ministerių vietas ir už vietas išpildančiose valstybės įstaigose. Iš to — kilimas patrijozizmo tarpe socialistų ir miniose. Dėl parlamentarinės kovos jie tveria ne klesines proletarijato organizacijas, bet politiškias partijas, kuriose apart darbininkų randame įvairius kitus elementus.

Sorelio nuomone tokios politiškios pasekmės yra kenksmingomis netik kapitalizmo išsivystymui, bet taipgi ir darbininkiško išsiliuosavimo reikalams. Kapitalizmas gali išsiplėtoti tik tuomet, kada buržuazija su visa savo energija yra atsidavusi konkurencijinei kovai, kada už žūt-būt kovoja priešai darbininkų klesą, kada, vienu žodžiu, klesų kova dega pilna liepsna, kada gyvybė abiejų klesų dračiai pulsuoja.

Tuo tarpu parlamentarinė politika suartina klesų reikalus, švelnina santykius, veda prie draugijinių reformų, kurios suteikia viltį radikališko darbininkų būvio pasigerinimo, kas eina ramiuoju keliu ir atitraukia atydą nuo galutinio siekio. Maža to: toji politika darbininkus daro aklu įrankiu inteligentijos rankose. Iš tos priežasties, jeigu užstotų marksistų laukiamoji proletarijato diktatura, — valdžia atsirastų rankose inteligentijos, o ne darbininkų, kurie turėtų likti iš buržuazijos vergų, vergais inteligentijos, nemaloningai per ją išnaudojamais.

Vietoje sutverti naujo gyvenimo elementus, marksistai sutvirtina pamatus esančiojo surėdymo.

Taip tvirtina Sorelis apie marksistų taktiką, pasmerkdamas marksizmą daug atsargiau negu tą daro Bernsteinas. Visai kitaip perstato jis «naujosios mokyklos» pasekėjų taktiką ir nurodo pasekmingumą jų kovos priemonių.

Į tuos jo nurodymus taipgi prisiziūrėsime ir vėliaus sulygine, galėsime padaryti išvedimą.

(T. B.)

Kova už teises organizacijos.

Chicagos rūbsiuvių streikas įėjo į tokį perijodą, kuomet jo nuotikiai ištikrųjų verčia smarkiau tvaksėti kiekvieno darbininko širdį, kiekvieno kovotoiaus už žmogišką teises dvasią pripildo užsidegimais ir geismais kovos, visuotinos kovos, trokštant galo to bjauraus draugijinio surėdymo, kuris verčia maitinotį pasaulio mirti iš alkio, žūti nuo besąžiniškų skriaudikų turtų nepaliečia mybės sargo kulkos.

Būtinai reikia paminėti priežastį mirties K. Lazinsko. Kovo damas jis už organizacijos teises «closed shop», einančelas į darbą (skebauti) merginas susilaikęs, pradėjo gražiuoju atkalbinėti nuoėjimo darban, tečiaus lydintis jas nusamdytasis detektyvas užpuolęs ant darbininkes suturėjusio Lazinsko ir su revolveriu rankose stūmęs šalin, Lazinsko puolant pasigriebta Jacull'ui už rankos, kad nukreipti šūvį į šalį, bet šūvis puolė, pataikydamas užpultąjį. Taip Lazinskas paaukavo savo gyvastį už reikalus darbininkų, už organizacijos teises. Jo mirtis nepasilieka be įtekmės į tolesnį darbininkų kovos bėgį. Darbininkai savo reikalavime sutvirtėjo, nes tas jų reikalavimas likosi pašvėstu krauju jų draugo, kovotojo už darbininkų teises.

Laidotuvėse užmušto per kapitalistų nusamdytąjį berną, Jacullą, vėlionio streikierio Kazimiero Lazinsko (lietuvis) dalyvavo virš 20 tūkstančių žmonių minia, susidedanti iš įvairių tautų darbininkų ir darbininkių, padariusių tuomi savo dalyvavimu grumojančią demonstraciją priešais šiandieninį surėdymą, lydėdami kapitalistiškos aukos kūną apsidenge kyru, nešdami vėlavas ir vainikus pagarbei kritusio kovoje savo draugo darbininko. Policija buvo pasirengusi sutikti dideles riaušes, bet darbininkiška minia,

rodosi, kad išreikšti šventumą pagarbės savo kritusiam kovoju draugui, su neišreikšiamu rimtumu, ramybe ir apgaila atidavė savo draugui paskutinį patarnavimą, tuo labiau užgavo viešpataujančiųjų aršias sielas. Ir tas liūdnas, bet svarbus momentas, rodosi, kiekvieno kovojančio dvasią sutvirtino, kad apie pasidavimą tų kovotojų kapitalistiškai valiai nė kalbos negali būti.

Pasiūlijimai darbininkams, kad taikintųsi pagal darbavių paduodamas ir priimamas išlygas, likos atmesti.

Chicagos rūbsiuvių firmų Schaffner Marx & Co. savininkai griežtai priešinasi pripažinti darbininkišką organizaciją, nors kitus reikalavimus ir pripažįsta.

Iš katro-nors matympunkčio nepažvelgsime į tą dalyką, jeigu tik mūsų pažiūra bus bešališka, turime pripažinti, jog darbininkai turi teisę statyti tokius savo reikalavimus, kadangi tik organizacija jiems suteikia galę apsiginti nuo skriaudų ir išnaudojimo.

Kapitalistai tverdami savo bendrijas, korporacijas, kartelius, trustus, sindikatus — juk naudojami pilnai organizacija, stovindami ant įstato «closed shop», bet darbininkams naudoties tuo įstatu yra draudžiama. Reiškia Jungtinių Valstijų konstitucijos gvarantuojamą lygybę piliečiams yra kapitalistų mindžiojama, jeigu jos reikalauja darbininkai.

Valdžia kapitalistiškas organizacijas apgina augštais muštais, ypatinga apsauga ir įvairiais teismo nuosprendžiais, kurie kartais visuomenei padaro milžinišką nuostolį. Pavyzdžiui, šalis skundė Rockefellerio trustą už įvairias suktybes ir teismas išradęs kaltu trustą nuteisė, įsakydamas jam užmokėti visuomenei 29 milijonus dolerių. Bet trustas kreipėsi į augščiausį teismą ir tas trustą iš teisingo, o milijonus dolerių «atlyginimo» visuomenei tur dar trustui pridėti.

Tuo tarpu kad darbininkai tuo pačiu įstatu remdamiesi reikalauja pripažinimo savo organizacijai teisių, kokiomis naudojami kapitalistiškos organizacijos, valdžia netik nemato reikalo įsakyti pilditi konstitucijos įsakytas lygybės tiesas, bet dar pasiunčia savo kariumenes ir policiją, kad žudyti tuos, kurie lygybės reikalauja.

Akyveizdoje tokio išniekinimo konstitucijos per viešpataujančius kapitalistus, argi Chicagos rūbsiuvių kova už pripažinimą unijos nėra reikalais visos dirbančiosios visuomenės, ar nėra kova už tiesas lygybės ir laisvę pavergtųjų per kapitalistus?

Republikoniški ir Demokratiški politikieriai, muilindami darbininkams akis begėdiškai skelbė, jog būtina yra reikalinga uždaryt atvystėti duris į Jungtines Valstijas, kad apginti darbininkus nuo pigaus darbininko konkurencijos. Ar apgina jie šiandien tuos darbininkus nuo visubjauriausio skriaudimo per kapitalistus?

Kapitalistams organizuoties, kad prašalinti iš tarpo pramonijos šakų konkurenciją yra daleistina per įstatymdavystę. Kapitalistų organizacija yra legališka, bet darbininkams, kad apsiginti nuo badinės mirties, nuo chroniškujų ligų, nuo skurdo ir baisių jų pasekmių — yra nedaleistina!

Menkas atlyginimas už žudantį sveikatą darbą, baisios darbo sąlygos, sanitariškas padėjimas, ilgis darbo dienos, nežmoniškas su darbininkais apsiėjimas, neužtikrintas darbas — viskas tas verčia darbininkus organizuoties ir tikėti, jog vien tik darbininkiška organizacija čia gal pagelbėti, apginti juos nuo kapitalistiško išnaudojimo ir nupuolimo. Tą suprasdami kapitalistai su savo teismais, valdžia ir policija stoja priešais visuomenę, naikindami ginančius visuomenės teises lygybės.

Kaipgi charakteristiškas vaizdelis šiandieninio surėdymo ir buržuazijinės civilizacijos! Apie penkesdešimts tūkstančių darbininkų ir darbininkių streikuoja — žiemos laiku!

Bepiga streikuoti Milwaukės darbininkams, kur juos miestiška valdžia apgina nuo policijanto buožės.

ŠIS BEI TAS.

Gramofonas kaip liudytojas.

Neseniai atgalios Vokietijoje prieš vieną teismą, buvo šaukiama keliatas kaimiečių, kurie viename kaimiečių pasilinksminime buvo gerai apkulę vieną iš savo bendrų. Nuskriaustasis teisme paaiškino, kad jis esąs labai santaiką mylintis žmogus ir kad apskųstieji įviliojo jį į kortų lošimą, kur prigavę jį ir ant galo dar jį apmušė.

Vienas iš apskųstųjų, protestavo sakydamas, kad muštinę surengęs pats kaltintojas: pavadinant visus melagiais ir sukčiais. Nuskriaustasis atpenė neprisiėmė ant savęs — būtent nenaudojęs tokius išsitarimus. Tada už liudininką buvo pašauktas veinas inžinierius, kuris netikėtai buvo ėmęs dalyvavimą minėtame pasilinksminime. Tas inžinierius su savo buvo turėjęs gramofoną, ir kuomet prasidėjo kortų lošimas, inžinierius užtraukęs gramofoną idant tas suimtų garsus nuo tos žingeidžios kaimiečių scenos.

Inžinierius pribuvęs teismo ruman su gramofonu ir ant teismo pareikalavimo, privertė savo aparatą atkartoti garsus nuo reštynės scenos. Teismo bute mirties tyła. Išsyk iš gramofono triubos buvo girdima tiktai monotoniškas garsas, padarytas nuo kortų metimo ant stalo. Vėliaus, sykis nuo sykio buvo girdima keiksmas. Tada prasidėjo aštrių žodžių išsimainymas tarpe lošėjų, ant galo visame teismo bute, pasigirdo aiškiai skundėjo balsas: «O tu sukčiau!» Apkaltintieji pašoko nuo kedžių, o publika plojo.

Ačiū tam originališkam liudytojui, apkaltintieji tapo išteisinti, o kaltintojas dabar turės prieš teismą atsakyti už ne-teisingą kaltinimą.

Ag. Purvis.

Lempa iš augmenu.

Progresas žengia žingsnis po žingsnio pirmyn, mokslas kasdien mums atveria vis naujus ir naujus šaltinius gamtos turtų, kuriuos galima panaudoti gyvenime dėl žmogaus buvimo pagerinimo. Taip dabar visai neseniai tulas Vienos profesorius Dr. Molisch, pradėjo naudoti mirgančius augmenis vietoj lempų. Išsyk išrodo pasakišku, kad augmenis būtų galima naudoti vieton lempų, bet ištikro tas pavyko atlikti prof. Dr. Molisch.

Savo išradimą jis pamatavo ant to, kad taip vadinamą «jurių degimą» sutveria, tam tikros bakterijos, kurios tamsoje atspindžia fosforiška šviesa. Ir ištikro iš tų mirgančių ūšybių jis išvystė savo augmeninę šviešą. Tas procesas atsitiko šiaip:

Visupirmu jis pylė jurių vandenį ant šviežias mėsos, ant kurios tai ir lieka mažas skaitlius minėtų bakterijų. Mėsoje išsivysto maži, mirganti augmenys, kurie per padidinantį stiklą išrodo kaip mirganti taškeliai. Faktiškai tie taškeliai yra mažos augmenų butybes, kurioms iki šiam laikui stokavo vietos dėl tolesnio išsivystymo. Bet prof. Molisch rado ir čion išeią.

Už dirvą dėl tų augmenų tolesnio išsivystymo jis panau dojo želetiną, ant kurio masos jis pasodino mikrikopiškuosius augmenis. Tokiu budu prof. Molischui pavyko tuos augmenis moksliskai auginti.

Dabar prof. Molisch patėmijo, kad ta masa, kurioje randasi minėtieji mažieji augmenys, taip pat mirgėjo, kaip kad jurės mirga. Toliaus jis pradėjo mąstyti apie savo naujojo išradimo sunaudojimą gyvenime pramonijos tikslui. Jis pripildė su ta mirgančia masa apvalę stiklinę bonką ir pakabino ją kambaryje ir kuomet profesorius naktį sugrįžo į tą kambarį, tai kambarys buvo apšviestas šviesa, prie kurios buvo galima lengvai skaityti. Tai buvo pirmutinė lempa, kuri buvo ši gyvų daiktų.

Kaip tas sukonstruotas išradimas bus panaudojama praktikoje, nežinia. Bet rodosi, kad naujai lempai bus didelė ateitis ir atneš didelę palaimą žmonijai.

Jeigu ją bus galima naudoti visur ir ten, kur pavojinga naudoti degančias lempas, kurios greit uždega įvairius gazus ir tokiu budu kastynėse jau milijonus žmonių yra nuzudę. Naudojant naujasias lempas, nebebutų jokio pavojaus.

Ag. Purvis.

Metine atskaita Vokietijos Socijaldemokratu Partijos.

Atsibuvusiam Magdenburge Vokietijos socijaldemokratų partijos suvažiavime buvo partijos valdybos metinė atskaita apie partijos stovį. Iš jos matos, kad skaitlius balsų, atiduotų socijaldemokratų partijos kandidatams į atstovus parlamentan pastarais rinkimais pasidaugino 26 tukstančiais. Buržuazijinė partija pražudė 50 tukstančių balsų.

Partijos narių skaitlius 1906 metais buvo 390,000; 1907 metais 531,000; 1908 metais 590,000; 1909 metais 633,209; šiais metais skaitlius narių yra skaitomas 720,038 nariai, mokančių partijos mokesčius. Traukyje 5 metų, socijaldemokratų partija padidėjo beveik 4 tukstančiai narių.

Politiškoje kovoje socijaldemokratija daugelyje vietų padarė didelius žingsnius priekyn. Saksonijoje socialistų aplai kyta balsų 341.396, kuomet konservatistai gavo vos 105,000 balsų, o liberalai su laisvamaniais 160,00 balsų. Bavarijoje, Hamburge ir daugelyje kitų vietų socijaldemokratų partija taipgi yra laimėjusi.

Su pagelba brošiūrų ir laikraštijos agitacija buvo pasekmingai varoma; tik viename Berlyne, vienais metais atsibuvo 4 tukstančiai agitacijinių susirinkimų.

Partijos perijodiškai leidžiamų laikraščių yra 76, tarpe tų daugiausiai dieninių. Daugiausiai skaitytojų turi centralinis organas «Vorwards», turi pilnų prenumeratorių 161 tukstantį. Pelno partijai atnešė į metus 122,623 markių. Taipgi ir moksliski raštai kaip antai: «Neue Zeit» ir «Gleichheit» netik kad apsimoka, bet dar ir pelną neša.

Įplaukos pastarais metais sulgy tos atskaitos buvo 935,409.97 markės. Išlaidos 815,557.97 markės, tarpe kurių yra ir suma paaukauta pašelpai «New York'o Call» 10,040,95 markės.

Ar V

Neskaitai kas dedas d beje Wiscon audra pakil užamė valc buvo apskel nių žinios, Bet tai tik ten nėra va; šai, sėdintie Republ

to padavė Bergeris but V.L. Berger tion of the geresnų reik Priešai gerbė labai, penceca, Jt nyla».

Toliau, konstitucijos atseko:

1) Jeigu nebus įleista 50 socialistų

2) «Ma cion ir atras

3) Jeig konstitucijos Dabar

Jeigu taip, t Suvieny liai:

1) Kad taisymą kons

2) Kada neša rezoliu vel šis klaus

pataisymas l skyriui, pirm pamatysime l

Milwaul ko, kad jis pi

Ar mūsų o

Šešti meta stikrinti, kiek Žinome, k riu, administ

Ar Victor L. Bergeris bus įleistas Kongresan?

Neskaitant kitokių apart lietuviškų laikraščių, negali žinoti kas dedas dabartinėj Socijalistų sostapilėj Milwaukee ir valstybėje Wisconsin. Wisconsin valstybės presa ošte ošia, kaip audra pakilus ant didjurio. Kiek žinoma, kada socijalistai užėmė valdvietes Milwaukee, atrado visokių vagysčių ir tai buvo apskelbta ir dabar net skelbiama laikraščiuose dėl žmonių žinios, kad parodyt kokius šeimyninkus miestas turėjo. Bet tai tik viens miestas! O kagi sakyti apie kongresą? Ar ten nėra vagysčių ir suktybių? Štai ko ir bijosi mūsų priešai, sėdintieji Washingtone.

Republikonų kandidatas Cochems iš to paties 5 districto padavė rezoliuciją į «House of Representative», kad V.L. Bergeris būtų neįleistas kongresan. Viskas dar gal atsitikti. V.L. Bergeris yra kaltinamas už išsireikškimus, kad «Con tition of the United States must go», ir kad vietoje šios, kitą geresnę reikalas įvykinti

Priešai sako: kad mūsų protėviai vargdami kovojo ir gerbė labai, įsteigdami ar apskelbdami «Declaration of Independence, July 4, 1476, kurį jokiū būdu negalinti but permainyta».

Toliau, V. L. Bergeris yra kaltinamas už pavadinimą konstitucijos «Monumental fraud» etc. V.L. Bergeris į tai atsako:

1) Jeigu dabartinis nubalsuotas socijalistas kongresan nebus įleistas, tai sekančiuose rinkimuose mes nubalsuosim 50 socijalistų kongresan.

2) «Mano mieli priešai — sako jis, pažiūrėkite konstitucijon ir atrasite laisvę liuoso žodžio išreiškimui.

3) Jeigu žmonės žinojo, kad aš esu priešu dabartinės konstitucijos, kodėl jie už mane balsavo?»

Dabar kyla klausimas, ar Bergeris ims prisieka ar ne? Jeigu taip, tai konstitucija turės but nekludoma.

Suvienytų Valstijų konstitucijos pataisymui yra du keliai:

1) Kad «abiejų kongreso rumų» ²/₃ narių pripažįsta pataisymą konstitucijos, tada tas klausimas esti rišama.

2) Kada kelių valstybių įstatimdavėjai—legislatoriai išneša rezoliuciją, ant kurios turi sutikti ³/₄ dalis narių, tada vėl šis klausimas esti rišamas.— Bet tik su taja išlyga: kad pataisymas konstitucijos nesipriešintų 1 ir 4 kliauzuloms 9 skyriui, pirmo straipnio konstitucijos. Kada laikas prieis, pamatysime kas dėsīs.

Milwaukees advokatai simpatizuoja V.L. Bergeriui ir sako, kad jis pilnai užsitarnavo įleidimą kongresan.

Špokas.

Ar mūsų organas «Kova» savo palaikymą produkuoja.

Šešti metai leidžiame organą «Kovą» ir kiekvienas galėjom peritikrinti, kiek lėšu ir triušo tas leidimas mums atsieina.

Žinome, kad nuo pat pradžios leidimo redaktorius po redaktoriui, administratorius po administratoriui dirbo pasišventę. Rai-

džiū statytojai, C.Sekretoriai irgi «pasišventę». Kiek įvairių komisijų dirbo iš pasišventimo, nereikalaujant už savo darbą atlyginimo. Kiek suvažiavimų, konferencijų, kiek aukų — o vis dėl organo reikalų, dėl palaikymo jo, o skola vis didinasi ir didinasi. Pagalios kiek žymiausių draugų—veikėjų patrotijom dėl organo palaikymo. Kiek susipykimų, kiek atšaldinimo nuo veikimo padarė tas organo palaikymo reikalas.

Prie Socialist Party prigulėjimo klausimas jau seniai išrištas (1 Red.), vienok negalima dėl savo organo palaikymo(?)

Socijalizmo agitacijos plėtojimą turime atidėti į šalį, nes visas laikas ir energija pašvenčiama organo reikalams.

Dabar klausimas, ar verta yra tiek pasišventimo, rūpesčių, energijos ir aukų, kad leisti savo organą?

Privatiškai leidžiami laikraščiai nė aukų, nė energijos, nė ke-no—nors pasišventimo, nė pagalios suvažiavimų, nė komisijų ant komisijų *nereikalauja*.

Gal ne vienas užmes man, kad privatiškų laikraščių leidėjai nereikalauja nuolatos pagalbos dėlto, kad jų leidžiami laikraščiai nėra taip «pure red» (tyrai socijalistiški), dėlei ko galima jiems geriau plėtoties. Tas tiesa, kad dėl laikraščio partvyiškumo negalima jį praplattinti tarpe nesocijalistų. Tečiaus matome, kad socijalistiškų pakraipų mūsų laikraščiai prisitaiko ir prie nesocijalistų, supažindina juos su socijalizmo teorijomis ir taktika(!), o tas tik mums ir svarbiausia.

Dėlei visų tų viršpaminėtų faktų, aišku, kad mūsų organas mums neapsimoka. Todėl ar negeriaus būtų, kad *nustotume leidę* sąjungos nuosavą organą, o vietoje jo leistume tik laiks nuo laiko, kaip brošiūrėles, taip ir tomus teoretiskų politiškaī—ekonomiško turinio veikalų, t.y. tiek kštume, kiek apžiotume.

Su išleistuve, kuri apsiimtų sąjungai organauti(?), kad sudėrėtume kontraktą duoti jai visų knygų spandos darbą, tokiu būdu bile spaustuvė sutiktų numažinti sąjungiečiams laikraščio kainą.

Dar turiu pridurti, kad Socialist Party jau milžiniškai išaugus, vienok neturi savo nuosavaus organo, o socijalistiška propaganda nemenkiau yra varoma. Nuėmę nuo savo sprando, tą didžiausią slogą, t.y. paliovę leidę organą, veikiau galėsime susivienyt su Socialist Party.

Ne vienas iš draugų perstkaitęs šį straipsnį iš pirmo atžvilgio pavadiš jo autorių «Kovos» giltine, ir užbaigta. Vienok patarčiau draugams visapusiškai apsvarstyti ir savo rimtas pažvalgas pagarsinti organe «Kovoje», kad iki VI suvažiavimo būtų visapusiškai apsvarstyta ir kad suvažiavimas visų nuomones sukoncentravęs galėtų galutinai išrišti.

J.S.Pruselaitis.

Prie J.S.Pruselaičio straipsnio.

Rodosi prie tokių pesimistiškų ir *nevisapusiškų* pažiūrų priveda drg. Pruselaitį paleistasis sąjungoje gandas apie «gresiantį finansinį pavojų» sąjungai, nors tuo tarpu to pavojaus visai nesimato ir jo negal būti, jeigu ištikrųjų visi, ne vien redaktoriai, administratoriai, raidžiū statytojai ir komisijos, su «pasišventimtu», — arba bent jausdami savo socijalistiškas priedermes, — rūpintumės savo organizacijos reikalais ir jos aše — organu. Bet kad taip nėra, to ir aiškinti nereikia. Tie, kurie matome kenksmingumą organizacijai iš organo pusės dėlei to organo blogos kokybės ir šaukiame, kad ta kokybė būtų geresnė, patįs savo spēkomis, savo nuomone nesirūpiname silpnas puses pataisyti, stokas prašalinti ir padaryti atsakančiu. Reiškia, reikalaujame, bet patįs neveikiame. Tie, kurie mato «betvarkę» administracijoje, paprastai šaukiame, kad betvarkė, bet tvarką padaryti patįs nebandome, nėgi nurodome, kas reikalinga, kad ta «betvarkė» nesikartotų. Tūlos kuopos, kad «blogą» prašalinti, aukauja «Kovos» fondan, savo aukavimą liepia skelbti organe žiniai kitų kuopų su ta pasarga, kad suaukautas

aukas pasilieka savo išde, kol administracijoje nebus padaryta tvarka. Nekalbant apie tai, kad jau pats tos rūšies aktas daro sąjungoje betvarkę, sulaukiant kuopas net nuo siuntimo mėnesinių mokesčių, plėtoja neužsitikėjimą, — bet ir reikalaujama padarymo tvarkos, dievai žino, iš ko reikalaujame to padarymo; reikalaujami turbūt manome, kad tai ne mūsų priedermė, o jeigu kiekvienas taip manom, reiškia, kad nerūpi mums labas nuosavos spaustuvės, nerūpi labas organizacijos.

Ar tokiame atvėjyje galima stebėtis, kad tie, kuriuos pastatome vesti reikalus, tokį nesirūpinimą matydami dėl priminimo mums priedermių sušunka: *jei taip nepaisysime, nieko neturėsime!*

Jeigu drg. Pruselaitis pataria visapusiškai dalyką apsvarstyti, tat ir apsvartykime, ar iš visų pusių žiūrint į reikalus matosi tas, ką mato drg. Pruselaitis.

Nemanau, kad samdytu arkliu taip toli galėsime važiuoti, kaip mano drg. P. Nežinia, kuo mano socialistišką agitaciją ir propagandą varyti, nustojus savo laikraščio? Ar galima bus nusamdytąjį laikraštį visą paversti savo naudai? Ar propaganda ir agitacija nesusisaurintų iki siauriausių ribų, nes organe galima būtų vien savo atskaitas ir sąjungos bėgančius reikalus skelbti ir visai nemanau, kad tik už tą atlyginimą, kokį nurodo drg. P.

Gal oportunistai galėtų pasikakinti *nepartyviškųjų* laikraščių socialistiška agitacija ir socializmo propaganda, bet tikrybėje mums netik kad vienos «Kovos» nepakanka, kuri gal kam pasirodo per daug «pure reds», bet reikalinga dar kiti laikraščiai, kad neraudonumus išmesti iš raudonosios «Kovos», o ją padaryti tikrai grynai raudona, kad geriau galėtume suprasti visi savo kovos svarbumą, savo uždavinių kiltumą ir savo priedermių šventumą.

Ar nebtekę savo organizacijai ugnevietės, prisidėjimu vien prie Socialist Party (kas reikalinga, bet nesvarbiausia) socializmą tarpe savo vientaučių praplatintume neperijodiškai leidžiamais raštais?

Apie tatau leidžia gana tvirtai spręsti gyvi faktai: Leidžiamas Lietuvoje socialdemokratiškas populiariskai—moksliškas mėnesinis žurnalas «Visuomenė», «Kovos» administracijoje pundais guli neišparduotų numerių, nors skelbiama organe, kad galima gauti administracijoje už prieinamą kainą, bet nedaugelis atsiranda reika laujančiųjų. Reiškia, tik išvysčius savo perijodinę spaudoj kuoplačiausiai socialistiškąją propagandą, galima būtų užsiimti teoretišku socializmo gvildenimu, bet dėlto ne susiaurinti, vien praplatinti savo perijodinius raštus privalome.

Negalima remties tuo, kad S.P. neturi savo «nuosavo organo», nes tuos organus, kurių tur ne viena, leidžia socialistų akcijinės bendrijos. Ir jos taip pat šaukia nuolatos pagelbos.

Kad tos pagelbos nešaukia privatiškų laikraščių leidėjas, tai todėl, kad leidimo priedermės guh tik ant leidžiančių, o ne skaitytojų sprando, o tie leidėjai rūpinasi leidimo kelią sau pasidaryti ir tuo, kas socialistams nėra galimu. Nepartyvišku «Kovą» padaryti męs socialistai neturim tiesos, jei pildome socializmo principus. Nedaug mums socializmas šventu būtų, jeigu tą triūsą, kokį dėlei ju praplatinimo pašvenčiame, brangintume labiau negu padarytą vieną žingsnį priekyn.

Lai apsiėmusios koki—darbą atlikti komisijos išpildo savo uždavinius, lai kiekviens mūsų visados jaučia *privatau*, o ne *privatai* tą ir tą darbą atlikti, o tuomet veiksime *viens dėl visų* ir *visi dėl vieno*, tad nereikės, nežinant kaip stovime, šaukti: veltai laikyties ant kojų, geriau parpulti, nes našta per daug slėgia sprandą!...

Taip, jeigu dalyką svarstyti, tai tik iš visų pusių.

Paraliziuoja mūsų organizacijos gyvybę mūsų pačių apsileidimai ir priedermių neišpildymas, o taipgi ir tulos ydos...

Referendumo Tv. Komisija, dėl kokių ten priežasčių neapskelbdama nominacijų pasekmių ir rinkimų, nors jau pusė Gruodžio, paraliziuoja taipgi ir komitetus.

Tiek daug darbų ir organizacijos spėkas ir gyvumą sustiprint žadančių reikalavimų laukia, bet juos pradėti išpildyt negalima, kol komitetuose nebus apkeistos, bei tos pačios užtvirtintos tolesniam veikimui ypatos.

Pasklydus paskelbami apie betvarkę, Centralinių komitetų priedermė buvo kuoveikiausiai paimti dalyką savo rankosna. Iširti stovį ar tai per savo pasiuntinius administracijon, ar tai per tam paskirtą komisiją ir neleisti plėtoties gal visai nepamatuotam gaudui; męs ji išgirdę tveriamo baisyusias šmėklas ir anų baidomės. Čia jau negal būt rimumas.

Prisijungimo prie Socialist Party klausimas dar neišrištas, nes jį gal iširti visuotinas nubalsavimas.

Vietoje skelbti organe nuomones, kad jas «sukoncentravus» padaryti chaosą, kurį suvažiavimui reiktų paduoti, kad jį ar nuomonų «sukoncentravimą» išrištų, didesni labą organizacijai padarysime, išpildę kiekvieno *nario priedermes*, reikalaujama, kad priedermes išpildytų ir išrinktieji tvarkvedžiai, o pamatysime, kad sunki našta visai netaip baisyias slėgia mūsų sprandą.

J.B.Smelstorius.

Reikale reformų administracijoje.

Kad mūsų Sąjungos administracijoje yra reikalinga reformos, to nieks negal užginėyti. Taigi ilgai nekaltant, paduodu čia sumanytą ar pleną, kuris man išrodo kol—kas atsakančiausiu.

Visupirmu reikalinga sureformuoti mokesčių blankos ir tam tikslui paduodu braižinį, kaip jos turi būti padarytos, kad kuopų sekretoriai siųsdami centran narių mokesčius galėtų užžymėti kiekvieno nario, už kiek katras yra užsimokėjęs, jo varda, pavardę ir antrašą. (Braižinys, kaipo rubrikinis darbas «Kovos» tekstan negalima patalpinti, todėl jis apleidžiamas. Red.)

Braižinys parodo, kaip lengva būtų administracijai žinoti sąjungos narius apie jų mokesstinį stovį. Viršuje blankos telpa, kuopos numeris ir vieta buvimo (miestas). Toliaus blanka padalyta į dvi pusi: pirmoj tam—tikrose rubrikinėse linijose telpa sąnario vardas, pavardė, namo numeris ir gatvės vardas, o kitoj pusėj (kuri yra linijoms padalyta į dvyliką vertikališkųjų linijų, kurių viršui telpa meto mėnesių vardai); pirmoj linijoje sausis, antroj — vasaris ir tt. Narys, daleiskime, A.J.Kvederas užsimokėjo už 4 mėnesius, tokiu būdu jam yra išbraukiama mėnesinių linijų keturi langeliai, reiškia keturi mėnesiai, pradedant nuo to mėnesio, kada užsimoka minėta mokesčių sumą.

Apachioje kuopos narių pavardžių pasirašo kuopos valdyba: organizatorius, fin. sekr. ir išdininkas.

Tokias blankas kuopos finansų sekretorius tur išpildyti atsakančiai ir pasiųsti vieną STK. komisijai, o antrą administracijon. Komisija peržiūrėjęs blankas pasirašo ant kiekvienos atrastos teisingai išpildytos. Administracija gavusi blanką, sykiu su «money orderiu» turi tuojaus įtraukti į sąnarių mokesčių knygas, kad STK. komisijai atėjus peržiūrėti knygas dėl apyskaitos paliūdijimo, būtų matoma, ar administratorius savo darbą atliko.

Čia netik galėtų įvykti tarpe sąjungiečių pilnas užsitikėjimas arba žinojimas tikro finansinio stovio, bet ir administraciją apsugotų nuo neišpildymo darbo tuojaus, kas neleidžia užsivilkusiam darbu padaryt vėliaus betvarkę.

STK. komisija turėdama per savo sekretorių suvestą sumą įlaukusią per mėnesį pinigų, atėjus tik sulygina su knygomis ir mato, kaip dalykai stovi.

Kuopų finansiniai sekretoriai prie išpildymo blankos visuomet tur turėti dublikatus, taip, kad vieną blanką išrašant pasilikytų kitas nuorašas atspausdindes. Taipgi kiekvieną sykį rašant užsimokėjusio nario antrašą turi jį paduoti teisingą, o administracijai ne

reikės siur
Mano
kuri taip l
paims tą r
rūpis ką s
administra
organizaci

Ar d

«Ko
kad Savie
vė, kuri l
kalų apsv
kalus. I
ypač rašy

Kaip
na supran

Dart
kalavimo
ninkų rei
bininkų t
ir to patie
skersai ke

«Lie
pavieto li
kas, pieši
gųjų auk
pusbadzia
tą sveikat
ku, tanki

Tam
kurie vier
stoja išn
Taigi prie
šios kapit
no organ
savo pik
anglų kal
mas A.J.

Na,
jai tąso st
prakaitu

Ar t
darbu?]
jog skund
užsitrauki
naudotoju

Ne r
faktus, a
pasirodė
nors pusė
pasmerki
mūsų soc

reikės siuntinėti organas visai ne nario antrašu.

Mano nuomone, tik šitą įvykdę, mes greit pastebėtume tvarką, kuri taip labai geistina. Manau, kad Sąjungos centralinė valdyba paims tą mano pasiūlyimą atydon, ir jei ne taip, gal geriau pasirūpys ką sumanyti ir įvykdinti dėl padarymo geresnės tvarkos administracijoje, kad išnaikinti iš sąjungos neužsitikėjimą, kas yra organizacijai kenksmingiausia.

Špokas.

Ar darbininkas gali naudotis laisve?

«Kovas» N.44 tilpo straipsnis, kuriame autorius sako, kad Suvienuotose Valstijose bei kitose laisvose šalyse yra laisvė, kuri leidžia laisvai rašyti, daryti savo grupos bendrų reikalų apsvartymui susirinkimai ir kalbėti viešai apie tuos reikalus. Išdalies tas tiesa, bet ta laisvė nevisuomet suteikiama ypač rašytam žodžiui, nors tas žodis ir išreiškia teisybę.

Kaip kiekvienas dalykas, taip ir teisybė nevienai būna suprantama; kas vienam išrodo teisybę, tas kitam kenkia.

Darbinikiška teisybė yra kenksminga darbininkų reikalavimo priešams. Bet čia noriu kalbėti ne apie tuos darbininkų reikalavimo priešus, vien tik apie tat, kad ir tarpe darbininkų turinčių vienodus reikalavimus, einančius prie vieno ir to paties savo kovos siekio, atsiranda žmonės, kurie stoja skersai kelio ir stengiasi užkenti kitiems.

«Lietuvos» Nr.41 patilpo straipsniukas apie Schuykill pavieto ligonbutį. Autorius to straipsniuko, A.J. Banešauskas, piešia jame padėjimą esančių tame ligonbutyje nelaimingųjų aukų kapitalistiškos sistemos. Netik, kad gulintieji pusbadžiai, o kiti net ir badaudami turi gydyti savo sunaikintą sveikatą, bet gyventi sugedusiam ore, vietoje išeiti sveiku, tankiai apleidžia ligonbutį su užmezgomis džiuvos.

Tam visai negalima užginčyti, tečiau atsiranda žmonės, kurie vien tik dėl ypatingos neapykantos sakančiam teisybę, stoja išnaudotojų pusėn ir užginčija, apgindami savo priešą. Taigi prieš A. J. Banešausko straipsnį išžengė ne koks—nors šios kapitalistiškos sistemos apginėjas, vien LSS. V-to rajono organizatorius Jouzas Ramanauskas, kuris dėl ypatingo savo piktumo ant straipsnelį parašiusio, straipsnelį išverčia anglų kalbon ir padauda ligonbučio užžiūrėtojams, apskųsdamas A.J. Banešauską, kad tas tokias «melagystes» rašo.

Na, ir kokios pasekmės tokios denunciacijos? Išnaudotojai tąs straipsnelio autorių po savo teismus, ištraukdami iš jo prakaitu aplietą skatiką!

Ar toks pasielgimas kaip J. Ramanausko yra socialisto darbu? Lai sprendžia visuomenė apie tai, aš tik tiek žinau, jog skundikas gal užganėdino savo keršto jausmus, bet sykiu užsitraukia ant savęs dėmę denuncijanto, vardą apginėjo išnaudotojų.

Ne mano, dalykas ar Banešauskas rašydamas pasakė tik faktus, ar atkreipė visuomenės atydą į dalykus, kurie jam pasirodė pasibaisėtinai, nemanau čia ginti ar teisinti katrą—nors pusę, nes jų darbai vieno ir kito pasako, kas vertas yra pasmerkimo, o kas pagirimo, man rupi vien tas, kad tarpe mūsų socialistų butų pildomi principai, o ne butume socia-

listais iš vardo, kuomet savo darbu pasirodomė visai kuo kitu. Jeigu socialistui daleistina skūsti išnaudotojams savo draugą už atkreipimą visuomenės atydos į išnaudotojų darbus, tai reikėtų kad mes patys prieš save kovojame.

Ar tokie draugai, kurie patarnauja darbininkų išnaudotojams, kad prigėlbėti atimti nuskriaustiems laisvės žodį ir spaudos, kad tie negalėtų išreikšti savo skriaudos balso,—ar tokie gali vadinties mūsų draugai, lai sprendžia skaitytojas, mano pareiga buvo tik atkreipti visuomenės atydą į dalyką, kuris man pasirodo bjauriu.

Vargdienis iš Minersvillės.

Draugų atydai.

Artinasi dienos, kuomet mes socialistai galime parodyti savo priešams savo galybę, kurios jie negali apveikti. Ta mūsų galybė yra balsavimas.

Prie jo išanksto turime prisirengti, kad atėjus dienai, kuomet mes galime užduoti savo priešams skaudų smugį, nebutumėm beginkliais. Suprantamas dalykas, kad mūsų ateitis nuo mūsų pačių priklauso, taigi ir turime patys pasidaryti sau kelią prie tos ateities. Turime apsiginklouti 1912 metais, išsiimant pilnas pilietiškas popieras. Mano nuomone, kiekvienas rajonas privalo tuomi pasirupinti. Rajonų komitetai, privalo būti pilnais piliečiais ir nurodyti kuopų komitetams, kaip jie turi patarnauti draugams, norintiems arba galintiems išsimti pilnas popieras.

Nebudamas mokyklose išsilavinusiu rašyti raštininku, negaliu čia išaiškinti privalumų tų draugų, kuriems patariu sukursti, nė negaliu nuosekliai išaiškinti, kaip jie tuos privalumus turi atlikti, nes nevisur vienodos aplinkybes; vienok aš tikiu, kad pagalvojęs kiekvienas sulyg savo nuomone gal veikti ir nuveikti, kad ginkluoti savo draugus ir rengti juos kovon su priešu. Veikdami visi, tikrai galėsime pasakyti, kad savo pareigas atliekame, kad išpildome savo uždavinius, kokie ant mūsų kaipo ant kovotojų už proletarijato išsiluovimą ir ateitį gula.

Taigi draugai į darbą! Rajono komitetai lai sukrunta, paragina kuopų komitetus, o šie vėl draugus.

Užstoja ilgi vakarai, privalome lavinties, rengti diskusijas netik syki į mėnesį, bet ir kas savaitę, kaip daro kitų tautų socialistai.

Reikės prisijungti prie Socialistų Partijos ir sąjungai, turime tai partijai pagaminti ir tikrus jos narius piliečiais. Tik pasiimkim už darbo, o jis bus atliktas.

L. Griekštas.

Verte, Vincas iš Paežerio.

IŠNAUDOJIMO VILIONE.

Buvo subata; sankrovų stiklai blizgėjo, gatvės tyrai iššluotos. Norint dar pilnai nebuvo tamsu, bet liktarnos jau žibėjo. Vakaras buvo šaltas ir drėgnas.

Viena miesto alėje,ėjo darbininkas, atlikęs savo darbą ir

gavęs savaitinį užmokestį, su spatu ant pečių, nuilsusiais, sunkiais žingsniais jis grįžo namon. Ištiesą dieną jis kasė žemę. Jo viršutiniai drabužiai buvo perdėm žemėti; nežiurint ant šalčio, jis nesiskubino, matomai didžiai nuilso.

Jo amžių sunku buvo atspėti. Jis rodėsi stipriu įrankiu, išsinešiojusiu per ilgą vartojimą. Jo medinis, apdaužytas spatas su geležiniu galu, taip pat atrodė nauju.

Jisai ėjo šale žibančių muro rumų, su malonia šviesa, prasimušančia pro langų uždangalus; šale alėjos turtuolių, ant kurios smilčių dar buvo matomi viežlyvų arklių kanopų ženklai; mėlynoj apmirusioj šviesoje liktarnų paniuriai grįžo jis į savo tolimą, vargingą urvą; jo sunkūs ir vienodi žingsniai, buvo panašūs tiems žingsniams, kuriais jis iš visų savo spėkų daužė dar n-atsilusią, kietą žemę. Jis ėjo tokiais nuo bodžiais, vienodais žingsniais, tarsi dar būtų nesustojęs dirbti, ir visa jo giliai nelaiminga išveizda kalbėjo: kokia sunki našta ant pečių buvo jam gyvenimas...

Kokia tai liudna ir sykiu augšta poezija, kokioms tai tamsioms svajonėms atrodė jo nuvarginta išveizda... Staiga jis sustojo neramus, ištraukė iš kišenius saują variokų ir atgrubusiais prištais perskaitė skatiką už skatiko. Nurimęs, jis padėjo pinigus atgal į kišenių ir ėjo toliau. Jo ėjimas išrodė koku tai nesavu.

Iš šviesios alėjos jis perėjo į tamsias, dvokiančias gatves priemiesčio, apgyventas darbininkų. Tiktai smuklės, aiškiai apšviestos ir skambančios įvairiais balsais, traukė į vidų savo šviesa, šiluma ir išstatytais languose bonkomis visokių gėrimų...

Darbininkas sumažino žingsnius. Drama prasidėjo. Šis uždarbis, šie pinigai turėjo būti suvartoti pirmamui glėbelio malkų, idant išsivirti pietus, tai buvo duona visos savaitės, tai skola į smulkia krautuvelę—jau tokia sena... Šis uždarbis buvo kankinančių badavimų vaikų, nekantriu ilgijimusi žmogos, šviesa ir gyvenimu viso lizdo...

Jis perėjo kiton gavęs pusėn, šviesa iš smuklės žiurėjo į jį kaip raudona akis ir traukė jį į vidų... Jisai atsigrėžė ir vos neparpuolė, užsistojęs ant kokio tai stuobrio. Užkeikęs, jisai sustojo ir tarsi užhipnotizuotas, neatsitraukdamas žiurėjo į raudoną šviešą...

— Taip, amžina pasaka! Tiktai vienas stikliukas! Bet atrasi draugus, iš vienos smuklės pereisi į kitą, po pirmam stikliukui antras, trečias ir... uždarbis išbaigtas... Grįžti na mon girtas, be jokios nuovokos, nuožmus, dvokiantis degti ne... O ten išbadėję, apdriskę, basi vaikai ir verkianti žmona...

Puolančioj tiesiai ant jo šviesoje darbininkas atrodė baidiu: rustus bevilties veidas, po įtekme vidurinės kovos palinkus, nuvarginta išveizda, blizgančios kokia tai nepaprasta šviesa akys, kaip ir nusišveitusio žemę kasant spato geležinis galas, kuriuo šliaužiojo raudonos šviesos atspindžiai lyg kad blizgančios akys, besikraipant ant vietos stovinčiam be tvirtos nuosprendžio darbininkui. Liudnas, bet gyvas ir daug sakan-tis darbininkiško gyvenimo paveikslas, apsiaustas tamsa, kurioje tik viliojanti žiburio raudona šviesa, apšviečia norą gy-

venimo smagumų ir sunkias pareigas, vilionę ir nuoskaudų, skurdų buvį, geismą užmušti kirminą, kuris graužia sielą ir rupesčius dėl alkanų, su pasiilgimu jo laukiančiųjų,— o ant visko to, matoma verpetai priešingybių kovos, kurioje besigrumiančios priešingybės nelengvai pasiduoda...

Staiga darbininkas, atsigrėžęs nuo lango smuklės, abiem rankoms suspaudė savo spatą, idant į smulkias dulkes sudaužyti langą ir stovinčias už jo bonkas, idant sunaikinti šią prieglaudą girtuoklybės... Visa jo išveizda atrodė gyva, keistą išvesto iš kantrybės, susipratimo ir prakeikimo dasiedu-siems žmonių nuodams... Bet smugis neištiko. Darbininkas vėla užsidėjo spatą ant pečių ir krautu rankovės nušluostė prakaitą nuo kaktos. Pasitaisė savo švarką ir dar labiau susilenkęs ėjo toliau. Jis vėl ėjo tamsiomis gatvėmis, paskui šviesiomis, šale krautuvių, smuklių, bet jau daugiau neatkreipė į jas atydos.

Pavojus praėjo.

Ant slenkščio dvokiančios, žemos grintelės laukė jo moteris su mažu kudikiu ant rankų ir du išblyškę, pajuo-dę vaikai. Vienas iš jų sušuko:

— Tetušis parėjo!

Darbininkas, pabučiavęs žmoną, paėmė ant rankų mažučius.

Kalinių Daina.

(Nuo žmonių girdėta).

Sunku akmenėliui vandenį gulėti,
O man dar sunkesniai nekaltam kentėti.
Pražuvęs vargdienis, žuvęs visados,
Nebeišėsi ant valios niekadus.
Turmas muravotas didžių akmenų,
O langai išpinti storų geležių.
Pražuvęs vargdienis, ir tt. tt.

Durįs užrakytos su didžiu zamku,
Už durių stovi su aštriu ginklu.
Pražuvęs vargdienis, ir tt.

Dieną reik išmisti su duonos svaru,
O naktį gulėti ant plikų narų.
Pražuvęs vargdienis, ir tt.

Nemamatau nė saulės, anė spindulių,
Anė ant laukų žalių žolynų.
Pražuvęs vargdienis, ir tt.

Ant žmonių rankų žiba žiedeliai,
Ant mano rankų skamba kandalai.
Pražuvęs vargdienis, ir tt.

Ant žmonių kojų žiba bateliai,
Ant mano kojų skamba geležiai.
Pražuvęs vargdienis, ir tt.

Neturiu tetušio anė matušėlės,
Nėra kam išpirkti iš tos nevalės.
Pražuvęs vargdienis, ir tt.

Neturiu brolelių anė seserų,
Nėra kam išpirkti iš mūrų didžių.
Pražuvęs vargdienis, ir tt.

GERBIAMO

Vieni
sinta, buk
Rankpel
ta, kad jū
mės ameri
bininkų iš

Bet
dirbančio
Ameriką
neatvažia
vo su agit
Svirakiu?

Širvydui
vydo, vei
Ant
sakymo.

Atv
vė tautie
gu socija

R

Rašy
pieros, nē
žini
privadžio;
bus patal

CH

laidutuv
džio 2
buvo T.
laike pr

Ne
nių įvai
Ks

duonos
dėl visų
kų min
tojumų,
prie jo

V
giuotis
šalės k

nuoskaudy,
užia sielą ir
jų,— o ant
kurioje be-

clės, abiem
lkes sudau-
naikinti šią
gyva, keis-
mo dasiėdu-
Darbininkas
š nušluostė
ir labiau su-
šmis, paskui
augiau neat-

lės laukė jo
kę, pajuodę

it rankų ma-

ti.

Nėra sąsiėdų anė giminių,
Nėra kam išpirkti iš tų nevalių.
Pražuvęs vargdienis, žuves visados,
Nebeįseisi ant valios niekados...

Jovaras.

LAISKAI | REDAKCIJA.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA:—

Viename (nepamenu kuriame) «Kovos» num. buvo pagarsinta, buk tai atvažiuoja iš Anglijos koks—tai garsus veikėjas, «Rankpelnio» redaktorius Kl. Jurgelionis. Dar buvo minėta, kad jis esąs įžymus iš Lietuvos socialistas—veikėjas, ir mes amerikiečiai susilauksime nenuilstantį, pasišventusį darbininkų išsiluosavimui vadovą.

Bet dabar niekur, o niekur nematydamas to veikėjo bedirbančio socialistiškoj dirvoj, abejoju... ar jis pribuvo į Ameriką darbininkų išliuosuotų; todėl klausiu: gal jis visai neatvažiavo? O gal čia atvažiavęs numirė? Ar gal išvažiavo su agitacija apie visą žemę, kaip ir Antonov aną metą su Svirskiu? Ar gal jam socializmas taipgi išdulkėjo, kaip ir Širvydai ir jis prisiglaudė prie specialistu, anot to paties Širvydo, veikėjų tautiečių?

Ant augščiau paminėtų klausimų, širdingai meldžiu atsakymo.

Su pagarba.— *J. Stasevičius.*

Atvažiavęs Amerikon Kl. Jurgelionis savo spėkas atidavė tautiečiu naudai, nes jie jam brangiau už jās užmoka, negu socialistai.

Red.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, nepersviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpiamos.

CHICAGO, ILL. Gruodžio 5 d. 1910 metų atsibuvo laidutuvės Kazimiero Lazinsko, kuris tapo nušautas Gruodžio 2 dieną prie Royal Tailors & Co. dirbtuvės. Šovikas buvo T. Jacullo kaip extra policmonas, pasamdytas streikų laike prie miuėtos dirbtuvės.

Nelaimingo Kazimiero laidotuvėse dalyvavo 30,000 žmonių įvairių tautų; daugiausiai dalyvavo žydų.

Kazimieras Lazinskas paaukavo gyvastį, kovodamas už duonos kąsnį; jis kovojo ne vien dėl savo duonos kąsnio, bet dėl visų Chicagos rubsiuvių, ir jam už tai plačioji darbininkų minia jo laidotuvėse pynė vainiką iš savo gilių sielos vai-tojimų, ir darbininkiškos idėjos angelai, nešė tas kvietkas prie jo grabo.

Vos tik diena išaušo, štai ir pradėjo ilgos minios vingiuotis iš visų miesto kraštų į ten, kur gulėjo Kazimiero užšalęs kunas; pasirodė ant tų liudnumo pilnų vilnių dideles

gerlandos, nupintos iš gyvų raudonų ir baltų rožių, liudijančios jo išlietą kraują. Vingiuotos minių bangos, prisiartinę netoli Kazimiero grabo aptyko,... pasidarė ramu... — vien tik girdejos liudnas dusavimas iš tukstančių krutinių: Lazinskas, Lazinskas!... O gėlių žiedai, rodos, savo kvapniais gaivino, kad keltų ir stotų tarpan 50,000 jo brolių ir kovotų už geresnį buvį.

Nulydėjus vėlionį į Šven. Jurgio bažnyčią, ant 33—čios gatvės ir Auburn ave., plati minia pripildė bažnyčią iki durų ir dar nebuvo matyti minios krašto ant gatvės. Po bažnytinų ceremonijų, pradėjo žmonės ramiai slinkti iš bažnyčios ir už trumpos valandėlės pasirodė kvietkas nešančios pirm velionio grabo; ant kvietkų buvo matyti įvairūs parašai, kaip tai: lietuviškai, angliškai etc. Dauguma matėsi angliškai parašyta:— «Memory of Charles Lazinskas»; pirm pat grabo matėsi vėlionio paveikslas apipintas gyvomis rožėm, tas paveikslas smeigėsi kiekvienam giliai į jausmus ir tarytumiai jis buvo gyvas ir sakė sudiev plačiai miniai.

Išlydėjus vėlionį iš bažnyčios, tuoj nutiesė gatves ilgos, begalinės eilės žmonių, persiskyrė į abi puses gatvės ir stovėjo iki vėlionį išlydėjo. Per ilgas eiles lydint, jam žmonės lenkė galvas su nuliudimu atsisveikindami paskutinį kartą su draugu—darbininku, kuris kovojo sykiu su 50,000 savo brolių prieš netikusį šiandieninį surėdymą.

Liudnas reginys matėsi tą dieną, bet dar liudniau darosi atminus tą, kad vėlioniu neteko atsisveikinti savo numylėtą moterį ir kudikius, kuriuos už savaitės laiko tikejosi sulaukti atvažiuojant pas jį. Ta liudna diena pasiliks atmintų kaip istoriškas momentas.

Kazimieras Lazinskas, apleisdamas savo prigimtą šalėlį Lietuvą, turėjo 29 metų amžiaus ir pragyvenęs kelis metus šioje šalyje, troško pamatyti savo šeimynėlę, bet ta viltis jo užgeso ant visados. Jie jau našlaičiai.

Tegul jam bus ramus pailsys šitoj žemelėj.

T. Klevelis.

SWOYERS, PA. Čia yra pusėtinas burelis lietuvių, užsilaike pusėtinai. Gyvuoja 3 draugystės, bet vien bažnytinės ir Ukėšų Neprigulmingas kliubas. Čia žmonelės dar bijosi dvasišku vadovų, kad gal nepriimtį išpažintį, bet girtuokliavimas prasiplatinęs neprasčiausiai.

Kad ką—nors pradėdi kalbėti apie naudingumą LSS. arba ir taip kokių tautišku draugovių, kaip tai; Gedimino arba Vitauto draugystės, tai ištolo bijosi. Sako tai bedieviškos.

Čia vien angliu kasyklės. Darbai eina pusėtinai. Uždarbiai geri, tik tie uždarbiai nueina ant rudžio, paskui sutaikytojų naudai, kurie tik ir laukia girtuoklybės pasekmių.

J. Jaras.

WILSON, PA. Šiame miestelyje randasi pora dirbtuvių, viena šalto plieno kočiojimo, o kita vandens traukimo triubų išdirbimo. Darbai silpnai eina, kad ir seni darbininkai negauna išdirbti pilną laiką. O pribuvusiam iš kitur, sunku darbas gauti.

Lietuvių vyrų ir moterų yra apie 50; susipratimas nesilpniausiai stovi, daugumas užsiiminėja laikraščių ir knygų skaitymu. Draugysčių čia yra: Šv. Jono Kr., kuri daugiau nieko neveikia, apart pašėpos išmokėjimo. Taipgi randasi LSS. 116 kuopa, SLA. kuopa ir TMD. kuopelė, ale visos mažai narių turi.

Neperseniai atsilankius su prakalbomis drg. Baranauskui, pasisėkė sutverti LSS. kuopelę iš kelių narių, kuri tuojaus bemaž-ką nepakriko, bet pradėjus darbuotis nekuriems draugams, žymiai pradėjo augti.

Persikėlė čion iš 108 kuopos Carnegie, Pa. draugas, kuris apgailestauja tamsumą tenaitinių draugų.

A. A.—ka.

CICERO, (GRANT WORKS), ILL. Šitas miestelis jungiasi su vakarine Chicagos miesto dale. Jame apsigyvenę daugiausiai svetimžemiai kaip: lietuviai, lenkai, italai išdalis ir žydai su vokiečiais. Amerikonų gi mažai.

Lietuviai čia stovi ne ant žemiausio laipsnio kultūros, kaip tuli korospondentai rašo, kad čia visi lietuviai esą kil tadvasiai-veikėjai. Tiesa, daug yra žmonių, bet nieko dar nėra nuveikę. O tai turbūt dėlto, kad veikia kas sau, be jokio solidariskumo.

Lapkričio 26 dieną LSS. 138 kuopa parengė prakalbas; kalbėtojai buvo iš Chicagos T. Kvedaras ir į L-nių seimą atvažiavęs Dr. J. Šliupas. Pirmas kabėtojas drg. Kvedaras aiškino šiandieninį netikusį surėdymą ir aiškino Chicagos rubsiuvių streiką, dėl kurių naudos tapo suaukauta \$7.1.

Antras kalbėjo Dr. J. Šliupas, nurodydamas kunigijos ir ponų žiaurumus ir išnaudojimus mus varguolių, kurie šiandien stengiasi atbusti iš letergiško miego ir nusikratyti nuo savo sprando tą prietarų jungą, į kurią mus kunigija pajungus laikė. Toliaus ragino skaityti geras knygas ir laikraščius, nes tik tokiu keliu prisieime prie išsilusavimo ir tt..

Publikai kalbos patiko, ką liudija delnų plojimas. Publikos buvo nedaug, apie 2 šimtai. Nors, beabejonės, galima buvo tikėtis apie antra tiek, bet matomai, jog dar yra ir tokių, kurie «cicilikų ir šliuptarnių» bijosi, kaip velnias kryžiaus.

Jeigu mums rupi žmoniškas gyvenimas, t. y. tapti liuosais, nebeturėti ant savo galvos jokių išnaudotojų ir naudotis visais savo darbo vaisiais, ir sekti galėsime Kristaus įsakymą.—«mylėkime vienas katą, kaip broliai», t. y. pasiduokime vienas kitam ranką ir jungkime petis į petį, stodami prieš išnaudotojus kapitalistus. Eikime prie to mieli draugučiai, jeigu ne mums patiems, tai savo vaikams stengkimės tai pasiekti! Vienykimės, rašykimės prie LSS. Tai yra reikalinga patiems mūsų reikalus ginti, ir prigulinėias mums teises iškovot bei patiems darbininkams išsilusuoti.

L. Astrauskas.

GRAND RAPIDS, MICH. Lapkričio 6 d. «Lietuvos Sunų Draugystė» surengė prakalbas, dainas ir deklamacijas.

Kalbėtojai buvo vietiniai ir neblogiausiai atliko savo užduotis, sykiu dainoriai ir deklamatoriai.

Iš kalbėtojų labiausiai atsižymėjo Brazaitis, nors jojo tema buvo iš Lietuvos Istorijos, bet per greit paėmė turtų išdirbimą ir bjaurią kapitalizmo sistemą. Ant galo kalbėjo J. Garnupis tėmoje: «kokią naudą yra prigulėti prie draugysčių». baigdamas kalbą, prašė publikos nekritikuoti jo kalbos, o jeigu kritikuoti, tai gerai. Mat nabagas pabijojo, kad ir jam netektų koks kaušas pamazgų, kaip kad jis ant drg. Šeštoko išpylė «V. L.» N.42 sakydamas: «į minutę, duokim sau, pasakė 110 žodžių!» Čia J. G. turėtų užrausti iš gėdos taip meluodamas.

Baigiantės prakalboms, pasklydo svetainėj socialistiško turinio atsišaukimai, po antgalviu: «Ko nori, o ko nenori socialistai?»

Labai pagirtinas yra daiktas rengti tokias prakalbas, o ypač mūsų mieste, kur žmonės taip tamsūs ir girtuoklystėje paskendę. Beje, buvo Fr. Belinio kalbėta ir apie svaiganančių gėrimų perdidelį vartojimą.

Geistina, kad «L.S.D.» parengtų kokią paskaitą apie blėdį svaiganančių gėrimų.

Buvo renkama aukos Tautiškam namui, kuris yra užmanytas statyti Vilniuje; aukų surinkta \$9.75.

Tos prakalbos buvo surengtos atminčiai Lietuvos istoriko S. Daukanto.

J. D.

GREAT FALLS, MONT. Šitas miestukas guli tarp didelių kalnų, ant kurių tankiai motosi sniegas.

Gyventojų randasi į 23000. Lietuvių yra 24 ypatos. Skaitant laikraščius matosi, kaip kitur lietuviai eina civilizacijos keliu pirmyn: rengia prakalbas, teatrus, koncertus ir tt.. o mes Great Falls lietuviai tuom negalime pasigirti dėl mažo skaitliaus. Truksta intelektistiškų spėkų, kurie parodytų kelią prie geresnės ateities.

Bet vadovų laukiant, patiems reiktų toli atsilikti nuo einančių pirmyn, ir žinodami gerai, kad iš dabartinių vargų niekas neišvaduos, nė dievas, nė kunigai, nė carai ir nė ponai, nes jie tik ir nori ilgiaus mus laikyti tamsybėje, neprileistie prie svietiško ir laisvo mokslo, kad negalėtume pamatyti, kas yra mūsų priešai, taigi ir mes neatbodami kunigų gazdinimų pragaru ir velniais; nelaukdami po mirčiai dangiško rojaus, (tegul palieka dangiškas rojus kunigams ir jų gaspadinėms) jieškome geresnio gyvenimo ant žemės, imame už vadovą moksliską knygą ir gerus laikraščius, iš kurių matome daug naudos. Iš «Kovos» parsitraukėme knygų už 16 dolerių darbinikiško ir moksliško turinio ir skaitome.

Laikraščiai pareina: «Kovos» 1 egz., «Keleivio» 4, «Darbininkų Vilties» 1, «Laisvos Minties» 1, «Lietuvos» 1, «Kataliko» 1, «Dilgėlių» 1. Iš Lietuvos: «Lietuvos Žinių» 1 ir «Lietuvos Ukininko» 1.

Tarp gerų atsiranda ir nenaudėliai, kurie mūsų vardą žemina svetimtaučių akįse. Neperseniai E. Rapka prisiskolinęs bučernėj ir grosernėj daugiau kaip 100 dol., keletą dešėtkų pasiskolinęs nuo kaimynų, dingo abu su pačia nežinia kur.

Spalio mėnesyje 2 vaikinai: J. ir E. Jorenai, taipgi bu-

šernei ir griosernei įsiskolinę ir da iš pažįstamų susiskolinę į \$7.00 išbėgo.

Lapkričio 17 d., S. Šiukšta neužmokėjęs gospadinei už burdą \$35.00, paėmęs keliolika dol. kitų vyrų ir tas išbėgo.

Darbai nekaip eina. Agentai už dolerius parsiončia ant vieno darbo, 2-3 darbininkus.

Po. Pupis.

BUENOS, AIRES. (Argentina). Pirmasai lietuvių vakaras atsibuvo 22 d. Spalio 1910 m. parengtas vietinės Liet. Darbininkų Sąjungos B. Aires, ant paminėjimo sukakus 500 metų kovos ties Žalgiriu.

Statė ant scenos Vaisganto vaizdelį «Nepadėjus, nēr ko kasti». Publikos prisirinko bemaž pilna svetainė. Kaip gir dēt, nekurię žmonės stengėsi atkalbinēt, kad nelankyti Sąjungos vakarą, nes norėta padaryt deficitas ant keršto, bet pažvelgus iš kitos pusės, pasirodo, kad jie patįs pirma-atsilankė, negu kiti pasišventę specialiaiškai sušelpť tą silpną organizaciją.

Kaslink lošėjų, tai nieko negalima užmesti, nes daugelis stoji pirmą kartą ant scenos ir išdalies, atliko gerai. Beto, dar p-ne Pilkauskienė deklamavo iš Vaičiūčio eilių: «O likis Tėvyne, aš vėl iškeliauju» ir «Drąsiai be baimės, abejo-nės», didelį įspudį padarė ant publikos.

Po tam deklamavo p. Šmulskštys priringtą atminčiai Žalgirio, «Užia švilpia blogas oras». Grišonų vaikai, vaikas (8 metų) deklamavo lietuviškai; mergaitė (7 m.) kastiliškoj kalboj. Stebėtina, kad šiedu vaikučiai, sukėlė publikoj didelį entuzijazmą.

Prieš lošimą laikė prakalbą p. Uoscitis, nurodydamas praieitį Lietuvos ir mušį po Žalgiriu. Po lašimui kalbėjo p. Juravičaitė, kviesdama broliuš prie darbo. Beto dar perstatė monolioga «Dvarponis», kurį perstatė p. Didžonis.

Vakaras užsibaigė linksmi, ir atsilankiusiems už gražų apsiėjimą, kaip ir kalbėtojams, lošėjams ir deklamatoriams, reikia ištarti širdingą ačių.

Taipgi tulam, netekusiam sveikatos, vargšui suaukauta pašelpo \$9.00, už ką irgi vakaro rengėjai nuo savęs, taipgi padėkavoja.

Vakaras nusisekė ir publika labai iš tokio vakaro buvo užganėdinta, ką smagu paminėti.

Raulas.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretorius Pranešimai.

365) Ant 151 kp. užklausimo, kur dingo tos kuopos protestas prieš sušaukimą C.K-tų konferencijos, — paaiškinta, kad apie tą ir kitus protestus buvo pranešta konferencijoje, bet dėl stokos laiko nebuvo skaityti, todėl ir protokole netilpo.

366) Pagal 120 kp. užklausimo, pasiteirauta apie teisingumą tilpusio «Kovos» N44 atsišaukimo reikale Fedorenko.

367) J.S. Pruselaičio patėmijimas su dokumentais reikale korrektavimo «Mot. ir Soc.» pasiūstas P.K-tui.

368) Ad-jai pranešta, kad jos įnešimas linkui prekės padidi-

nimo ant «Mot. ir Soc.» atidėta, iki veikalas bus atspaudintas.

369) 1-mos kuopos komitetui pranešta, kad turi pasirūpinti padėjimu administratoriaus po kaucija.

370) Adm-jai pranešta, kad ji turi išduoti apyskaitas pagal V.K-to Ref. N9.

371) III Rajono įnešimas, kad adm-rius būtų po kaucija su-laikytas ir paaiškinta rajono sekretoriui, kad tokis tarimas jau priimtas.

372) III rajono įnešimai a) Kad Centro Sekr. išdirbtų tam-tikras blankas dėl užkvietimo į kp. susirinkimus ir b) Kad P.K. neturėtų tiesos spręsti klausimuose, kurių realizavimas gyvenime atneštų daug lėšų S-gai — pasiūsti V.K-tui.

373) III rajono įnešimai a) kad knygos leidžiamos per S-gą būtų geresnės vertės, negu šiandien ir b) kad knygos būtų išduo-damos pagal L.K-to nutarimą — pasiūsta P.K-tui.

374) J.Griniaus skundas, kad kas-nors pirmlaiko pranešęs zeceriams apie (J.Gr.) skundą ant zecerių — pasiūstas P.K-tui.

375) 148 kp. mėnesinės persiūstos administracijai.

376) 1-mos kp. pranešimas apie jos nutarimą 13 d. Nov. ir 42-ros kp. įnešimas linkui iškilusio incidento ad-joje — pasiūsta P.K-tui.

377) V.K-tui pranešta, kad turi išrinkti naują Čarterio k-ją.

378) Atsinaujino iš 7 narių 100 kuopa Duquesne, Pa.

N.Y. City, 2 XII 10.

L.S.S. Centro Sekr. *Aug. Purvis.*

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 80.

Aplaikius J.Griniaus rezignaciją nuo adm-riaus tarnystės bei pranešimą, kad jis išstojo iš S-gos, tapo užklaustas sekantis kandidatas P.Garmus, ar jis gali užimti vietą ad-riaus. Gavus atsakymą, kad Garmus negali užimti, užklaustas sekantis kandidatas J. Petkunas, bet negavus nuo jo atsakymą į 8 dienas visas dalykas tapo pasiūstas P.K-tui, kuris nutarė sekančiai:—

Kadangi J.Grinuiui pasitraukus iš adm-jos sekantis kandidatas drg. P.Garmus negali pribūti į adm-ją, o drg. J.Petkunas nedavė atsakymo, tai nutariame:

1) Kad ad-riaus vietą liglaikiniai būtų pavesta drg. A.Žy-montui, kuris yra susipažinęs su spaustuvės darbu ir kaip matoma iš pirmesnių į P.K-tą įnešimų, tai buvo rekomenduojamas per vietinę 60 kp.

2) STK. K-ja turi pasirūpinti visų dalykų sutvarkymu ir pervedimu visų reikalų naujam administratoriui.

N.Y. City, 30, XI, '10.

East Pittsburg, Pa., 3 XII, 10 L.S.S. P.K-as

Baltimore, Md. 6, XII, '10.

M.M. Račiute
B.K. Kondratavičius
P. Grinius

New York City 9 XII, 10.

L.S.S. Centro Sekretorius *A. Purvis.*

Pradėkime darba.

Mūsų L.S.S. 156 kuopos Beloit, Wis. savo mėnesiniame susirinkime, laikytame 4 d. Gruodžio, svarstėme sumanymą kaslink įvedimo prie S-gos pašelpinio skyriaus. Ką mes iš-mokame svetimtaučių pašelpinėms draugijoms, daug pato-giau būtų turėti savo S-goj pašelpinį skyrių. Apvarstę vi-sa 156 kuopa pritarėme drg. J.B. Smelstoriaus sumanymui «Kovos» num. 33. Ir 106 - 42 kuopoms.

Bet rodos būtų biskuti apsunkinimas draugų įstojan-tiems \$10.00, kad būtų įstojimas \$5.00, o mėnesinė mokestis su organu \$1.00.

Ligoj pašelpa \$10.00 savaitej, posmertinė \$200. arba

\$250. Meldžiame drg. J.B. Smelstoriaus ir pritariančių kuopų apsvarstyti ir paaiškinti mūsų pritarimą.

Prot. Sekr. J. Grakauskas.

Atsišaukimas.

Brangūs draugai ir draugės! V-to rajono Schuykill pavieto nepamirškite pildyti savo pareigų ir rajono nutarimų, kas link socialistų propagandos; taipgi ir pinigiskos duoklės rajono reikalams, kurią patį sau paskyrė mokėti 5 centus kas trys mėnesiai. Jau galima sakyti 6 mėnesiai nuo mūsų per eitos konferencijos, o nieko negirdėt nuo mūsų kuopelių, priklausančių prie V-to rajono—apart Minersvillės ir Shenandoah.

Garbūs draugai! Kuriems rupi pagerinimas darbininkiško buvimo ir visos žmonijos, pasirupinkime atlyginti užvilkimą skolą į rajono išdą, tuos grašius, kuriuos sudėsim, apversim ant paskleidimo tos šventos idėjos — socializmo, kuris trokšta labo ir gerovės dėl visos žmonijos.

Jūsų V-to Rajono išdininkas, F. Balčiūnas.

Krasos Dėžutė.

F. Šukis. Juk žinoma, ką kiekviena organizacija su savo praktikantais nariu daro; kuopa privalo iširti dalyką per paskirtą Treč. Teismą ir, prirodžius kalbę, savo nari nuteisti.

F. Urbonas. Vieno draugo sarkatiškas pasergėjimas kitam kalbančiam susirinkime draugui *«tu nesuprantis»* — yra įžaidimu, jeigu kalbantį žinojo apie ką jis kalba. Kam rodosi, kad kalbant draugas dalyką kitaip supranta, negu reikia, tai kiekvieno išmintingo nario pareiga gavus balsą išaiškinti be užgauliojimų. Kas jaučiasi ižeistu, gal reikalauti Treč. Teismo, kas ir yra geriausia, kad nesutikimą prašalint.

LSS. 29 kp. Kuopos, reikalaujančios administracijoje ir redakcijoje reformų, savo įnešimus privalo priduoti C. Sekretoriui. Skelbimas tokių nuomonių, kaip kad: «idant «Kovos» redaktorių būtų nusamdytas ir pastatytas po kaučija» (turbūt dėlto, kad jei sąjungiečiai pradėtų per daug jam kaitinti, nepabėgtų...) skelbimas vien bloga, o nieko gero negal mums atnešti.

LSS. 67 kp. Tokie nutarimai skelbiami «Kovoje» tik prie bankruto galėtų privesti «Kovą». Kad padaryt administracijoje tvarką mes ne boikotą privalome vartoti, bet pareikalauti nuo Centro komitetų, kad tie tą tvarką tuojaus padarytų.

LSS. 9 kp. Už teisybės žodį širdingą ačiu. Nutarimas vienok, kaip bereikalingai užimantis «Kovoje» vietą, pasilieka archive. Pagalios juk eina referendumas rinkimo viršininkų, tarpe tu ir redaktoriaus, negalima ardyt referendumo reikalavimais, kad «redaktorių palikti tą patį iki VI LSS. seimo».

Klaidų atitalsymas.

«Kovos» N47, korespondencijoj, ant 573 pusl. aukavusių varuose, pradėdant nuo K. Justinavičiaus, baigiant M. Balrušaitiene, — visi aukavo po 25c., B. Banis ir N. Žukienė — po 10.

«Kovos» N48 ant 589 pusl 1 eilutėj turi būti 156 kp.

AUKOS.

LSS. 59-tos kuopos draugai Jersey City, N.J., gelbėjimui Fedaranko suaukavo \$2.10.

Pinigai gauta. «Kovos» Administracija.

Laike Dr. J. Šliupo prakalbų Chicagoj, vietiniai socialistai surinko aukų dėl streikuojančių rūbsiuvių 25 d. Lapkr. Freiheit Turner svetainėje \$15.00; Lapkričio 26 d. Cicero (Grant Works) \$7.01 ir Lapkr. 27 d. \$25.20. Viso \$47.21.

Vardu soc. M. Kažėnas, 1613 So. Halsted st. Chicago, Ill.

Teatras ir Balius.

LSS. 6-ta kuopa parengia vakarą, Subatoje prieš Naujus metus, 31 d. Gruodžio 1910 m. Svetainėj «GERMAN ODD FE LLOWS», KAMPAS 18-tos IR SARAH St., South Side, PITTSBURG, Pa. Prasiidės nuo 7 val. vakare.

Įžanga: vyrui arba porai 50 c., pavienėms moterims ir merginoms 25 c. Perstatymas bus komedija «Lėkė kaip sakalas, nutūpė kaip vabalas». Visus maloningai užkviečia.

Komitetas.

Didelis Teatras.

Surengtas per Lietuvių Darbininkų Muzikališkai-Dramatišką Draugystę. Nedėlioj, 18 Gruodžio (Dec.), University of Chicago Settlement, 4630 Gross Ave., netoli Ashland Ave.

Statoma ant scenos Br. Varšo III-jų veiksmių drama «Paskutinė Banga» ir Žemaitės vieno veiksmo komedija «Valsčiaus Sūdas»; duetas, solo ir deklamacijos. Dalyvaus mišrus choras L.D.M.-D. D-tės iš 70 ypatų ir Latvių S.P. vyrų choras.

Pradžia 7 val. vakare. Tikietai: 25, 35 ir 50 centų ypatai. Važiuoti galima visais gatvekariais iki 47-tai gatvei, 47-tai iki Ashland Ave., o paskui Gross Ave. reikia eiti tik pusė bloko į žiemius.

Tikietai yra gaunami išanksto pas visus choristus ir pas J. Ilgandą ir P. Garmų, 1613 Halsted St.

Pranešimas LSS. 147-tai kuopai, Elizabeth, N. J.

Nutarta susirinkimai laikyti 2 kartu į mėnesį, t. y. kas pirmą ir antrą pėtnyčią. Susirinkimai bus laikomi A. Čiužo svetainėje, po Nr. 200 First St. Sekantis susirinkimas atsibus 16 d. Gruodžio, prasiidės 7:30 vakare.

Draugai, malonėkite atsilankyti kuoskaitlingiausia ir atsiveskite naujus draugus, nes bus plačiai apkalbama darbininkų reikalai.

Org. J. Mickevičius.

Atyai LSS. Suv. Kuopu Chacigo, Ill.

Konferencija Chicagos Suv. Kuopų bus laikoma Lietuvių Kliūbo svetainėje, 3149 So. Halsted St. 18 d. Gruodžio, prasiidės 10-tą val. ryte.

Perkėlimas «Kovos» Chicagon, bus svarbiausiu šios dienos klausimu. Draugai pribukit kaip galint į laiką, nes kitaip mes ir vėl nebegalėsime atlikti savo reikalų.

LSS. Suv. Kuopų Sekr. J. Gailiūnas.

Šiuo
Rajono,
ber) 19.
on Hall
atstovu:

Pra
mėnesini
po num.

Pra
džio (De
Ant. Sin
Dra
yra. Ta

Bali
janti kra
Gruodžio
City, N.J
Nepi
tik 25 cer

Kada
vietą, pa
pų sekret
vo admini
gandavo n

Imani
tųjų kuop
narių (t. y
kuopos) r
nyti savo
vienų 8-g
noma ant i

Pran
riams kny

Beabej
baigema st
reikalinga,
pint užbaig
numeratą i
binkite užsi
spėtumem
gus, vardai
prenumerat

Konferencija V-to Rajono.

Šiuomi pranešu visoms kuopoms, prigulinčioms prie LSS V-to Rajono, kad ateinanti konferencija atsibus 18 d. Gruodžio (December) 1910m; prasidės 12 val. dieną, Hazleton, Pa., svetainėj Union Hall, 43 N. Wyoming st. Užprašau visų kuopų pasiųsti savo atstovus su naudingais įnešimais.

V-to rajono Org. J. Ramanauckas,
P.O. Box 538, Minersville, Pa.

Pranešimas.

Pranešame LSS. 50-os kp., McKees Rocks, Pa. draugams, jog mėnesinis susirinkimas atsibus 18 d. gruodžio, Laisvam Knygynė, po num. 110 W. Carson st., Pittsburg, Pa. 20 Ward.

Sekr. Jonas Janokaitis.

Atydai LSS. 134-tos kuopos draugu.

Pranešu, kad susirinkimas bus laikomas nedėlioj, 18 d. Gruodžio (Dec.) 1910., po nr. 112 High st., Fitchburg, Mass., pas drg. Ant. Simanuską; susirinkimas prasidės 2-rą val. po pietų.

Draugai privalote visi atsilankyti, nes daug svarbių reikalų yra. Taipgi nepamirškite ateidami ir naujų draugų atsivesti.

Sekr. V.J. Pšelgauskas.

Pasilinksminimas.

Balius, Teatras, dainos, deklamacijos, monologas ir skrajo janti krasa. Viskas rengiama LSS. 59-tos kuopos, ant 26 dienos Gruodžio (antrą dieną Kalėdų), 187—189 Brunswick St. Jersey City, N.J. Pradžia 2 val. po pietų.

Nepraleiskite šio vakaro, kad nesigallėtumėt vėliau. Įžanga tik 25 centai.

Atyda antrašų permainytojams.

Kadangi sulyg šiol kuopų nariai, kurie kilnojasi iš vietos į vietą, patįs keitė savo antrašus ir tuo pačiu tarpu krasa ir kuopų sekretoriai taip pat tos pačios ypatos naująjį antrašą priuodavo administracijai, tad pasitaikydavo, kad viena ir ta pati ypata gaudavo net po 2 Nr. «Kovos».

Imant į atydą augščiau pasakyta, prie to prikergiant dar ir tūlų kuopų pastabas, šuomi pranešame, kad ant toliaus pačių sąnarių (t. y. 8-gos sąnarių, kurie priklauso prie bent kurios LSS. kuopos) mainomi antrašai nebus imami į atydą. Norintieji mainyti savo antrašus draugai, priduokit kuopos sekretoriui. Tik pavienių 8-gos narių ir «Kovos» prenumeratorių antrašai bus mainoma ant pareikalavimo, kaip ir visada.

«Kovos» Adminstracija.

Pranešimas rinkėjams prenumeratos ir prenumeratoriams knygos «Moteris ir Socijalizmas».

Beabejo jau žinote visi, jog augščiau minėta knyga beveik baigema statyt ir neužilgo eis į spaudą; užtai trumpu laiku bus reikalinga, visų prenumeratorių vardai ir pavardės, idant patalpinti užbaigoj minėtos knygos. Todėl draugai, kurie renkati prenumeratą ir kurie norite užsirašyt tą taip svarbų veikalą, pasiskubinkite užsirašyt ir prisiųst pinigų, idant jūsų vardus ir pavardes spėtumem patalpinti pabaigoje knygos; suvėlinusių prisiųst pinigų, vardai tų ir pavardės, nebus knygon patalpinti, užtai rinkėjai prenumeratos, nesivėluokite.

«Kovos» Administracija.

Pranešimas.

Šiuomi pranešame, kad jau sulaukėme 7 ir 8 No. «Visuomenės» Prekė abiejų N.N. tik 30c. Kartu NN. 1, 2, (trečias jau išsibai-gė) 4, 5, 6. 7 ir 8, tik už \$1.20.

Podraug pranešu, jog *Visuomenės* pakolaik ne visi numerai išsiparduoda. Jeigu draugai taip mažai reikalau ir ant toliaus, tad būsiu priverstas pranešt «Visuomenės» išleistuvei, idant daugiau nesiuntinėtų, nes nenoriu, kad 8-ga perdang išskolintų «V-s» leidėjams. Todėl draugai, jeigu norite tą vienatinį Lietuvoj išeinantį laikraštį, kuris rūpinasi mūsų visų reikalais, paremti, tad jūsų pareiga daugiaus rūpintis jo platinimu.

Reikalaudami «Visuomenės» ir siųsdami pinigus, adresuokite sekančiai:

«KOVA»

1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa

Pajieskau Apsivedimui merginos, laisvų pažvalgu, tarp 20 ir 24 metų amžiaus, apsipažinusios gerokai su angliška kalba. Atsišaukusios gaus teisingą atsakymą.

J.J. zink, Box 43, Hackett City, Ark.

Gerą vietą —

Gali gauti jauni vaikinai ar merginos, kurie geidžia savo gyvenimą pagerinti, tarnauti prie geležinkelių arba prie bevielinio telegrafo. Nuo laiko, kaip pradeda būti įvedami 8 valandų darbo dienos įstatymai ir nuo laiko, kaip bevielinis telegrafas visur pradeda būt vartojamas, visados stokuoja apie 10.000 telegrafistų. Prie tų darbų pradedantiems moka nuo \$70 iki \$90 mėnesiui. Mēs veikiamė po priežiura Telegrafo urėdininkų ir visi pabaigusieji pas mus yra užtikrinti, kad gaus vietas. Kad gauti artesnes žinias rašykite artimiausiam institutui nuo jūs. **National Telegraph Institute**, Cincinnati, O., Philadelphia, Pa., Memphis, Tenn., Columbia, S.C., Davenport, Ia., Portland, Ore.

YPATINCAI DEL LIETUVIŲ.

Priežastis, dėlei kurių Tamista privalat dayti apsteliavimus nuo mus — Pirma: mēs visuomet duodame tą, ką garsinam ir vedame reikalus teisingai; antra, mēs duodam pirkėjams geriausius išdirbinjus už žemlausį kainą. Reikalank mus 14 k. puiklausį, sunkų, dvigubals lukštus laikrodėj. Pilnai apdirbtas, užtikrintas laikas, atsakantis akmenų judėjimas, ausukla užsukamas ir nustatomas; kiti parduoda po \$15.00 ir aukščiau.

Mēs pagarsiname šį laikrodėjį, kaip ypatingą ir pasiulome Tamstai už prieinamą kainą, tik už \$5.25. Visi emėjai mūsų Laikrodžių, gaus patarmes, kaip gali jle įgyti kitą tokį jau labai gražų laikrodėjį dykai.

Tie, kurie prislus ant kart visus \$5.25, tie gaus apart laikrodėlio dar puikų kalendorių 1911 metams, taipgi lukštelius laikrodėliui su parašu: „Atmintis iš Amerikos“ (Remembrance of America) visai dykai.

Mēs galim pasiųsti laikrodį C.O.D., duodant privilegijas išegzaminuoti jį, jei Tamista prislusi mums tik 25c kalpo pradžią mokesles. Tamistos pinigai sugrąžinami, jei tavorai netoki, kaip garsinama, — tad ko laukti.

Reikalaujam agentų pardavoti atliekamą laiką.

Kreipkitės: **COMMERCIAL WATCH CO.**
194 West Broadway, Dept. 84
New York, N.Y.

23 AKMENAIŠ
"RAILROAD"
LAIKRODĖLIS.

Ausuke užsakomas ir užstatomas, vyrams ar moterims. Auksu dengtas, gvarantuotas 20 metų. Lukštal apdaila uždaromi, gražiai engraviruoti. Absolutiskai teisingai laiko laiką, specialiai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelių ir per nuolat keliančius.

Pasiūsiame vyrišką ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrąsą per C. O. D., leidžiame išgžeminiuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresei. Jei rašite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėti \$35.00, jei jį tau siulytų pirkti iš kalbų pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karatų auksuotą rėžėlį su brelionu dykal. **EXCELSIOR WATCH CO.** 908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPELLED"

Su vienu buteliu
Pain Expelerio

Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda taip greito palengvimo ir pastovėčiai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.

Tėmykit ant Ankerio ženklų apsaugojimo

NAMINE MOKYKLA

Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta)..... \$1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokiniojo 15c.
Naujas Būdas mokintis rašyti be mokiniojo 10c.
Aritmetika mokinimuisi rokundų su pav. (apdaryta).... 35c.
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu:

P. Mikolainis
Box 62 New York City

Jei tu nori apsaugoti nuo Reumatizmo, tai naudok

Giles Aptiekoriaus «Elixir»
Gyduolės prekiauoja tik 50c.

Gaunamos:
S. E. Cor. 2nd & Federal sts., ir S. W. Cor. 2nd & Wharton sts. Philada., Pa.

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip ROVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.

Priėmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikalbėt rusiskai ir lenkiskai.

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA

Vienatine be persedimo tarp Amerikos ir Liepojaus (Rusija).
[Russian American Mail Steamers]

Ruski pačtavi laivai išeina:

Vardas	Iš Liepojaus	Iš New Yorko
KURSK	Gruodžio 17, ,,	Sausio 7, 1911
BIRMA	,, 19, ,,	Gruod. 10, ,,
ROSSIA	,, 19, ,,	,, 21, ,,
BIRMA	Sausio 3, 1911	,, 21, ,,
LITHUANIA	Dec. 10, 1910	

Prekės laivakorėlių (šipkorėlių):

Į Roterdamą	Į Liepoją
\$31.00 — III klasos	\$38.00
\$33.00 — III pagerinta klasa	\$40.00
\$43.00 — II klasa B	\$50.00
\$50.00 — II klasa A	\$60.00

Iš Liepojaus į New Yorką:

III Kl. 43.50. II Kl. 57.50

I Kl. 62.50 III Kl. pasaž. Pagalyvės \$4.00

Reikalaujant smulkesnių informacijų, kreipkitės prie vyriausio perdėtinio laivų Linijos:

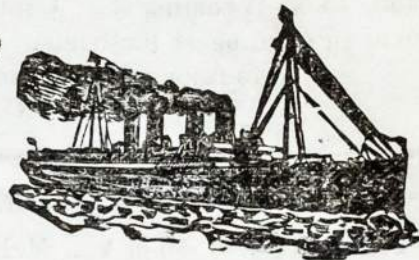
A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

Carsinkities „KOVOJE“

Draugai SKAITYKIT IR PLATINKIT „Kova“!

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI

Vyrai kurie žada apsivesti— vyrai ligoti— vyrai kurie budamė neprotingi dasileida perviršumą— vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale pynai naudoti priimnuna gamtos,— **vysl tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu.** Ta knyga pasakis kaip vyrai sunaikin savo sveikata, kaip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsivesti budame tame padeime. Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje kaip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfill, Triperi, arba gonorrhoea, Nusilpnelma, Abelną** pragaišti špeku, **Pragaišti gvybės sky-stimo, Naktinius ni beglmus, Rheumatizma, Organiskias ligas, Pylva, Kepenu, Pyslės ir Inkėtu ligas, gali but galiutinai išgydyti savo nuomusė, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.**

Tukstančiai vyru atgava sava tobulą sveikatą, spēkas ir stiprumą per pagėlbą tuos knygos. Ji ira krautuė žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava piningu mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šitą knyga Ji pasakis kodiel jus kentėti ir kaip gallet galiutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama **VYSAI DYKAI.** Mēs užmokam ir paėta. Išrašik aiškeie sava vardą, pavardę ir adresą ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.

Kuponas dykai gautos knygos.

Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.
L. 303, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jusu pasiulimui dykai siunstos knygos ir norėčiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Stejtas.....

50,000
KNYGU
DYKAI DIEL VYRU.

Published
LITHUANIAN
DERAT
[Incorporated]
1815 E. M
PHI

Nr. 51.

J. B.S.

Purvis

Suleys

J. Burokas
J. B.S.

KORESPONDENTAI
SAJUNGO

Pa
garetų,
Didele
liūdija
tikrum:

The A
T

111 Fifth